

העולם החדה

מה מחירה
של לידה?

★

החוזרים
להונגריה

★

סיפור החודש

השבועון המצוייר לאינפורמציה

דחוב נליקסון 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "א ה ל") ת.ד. 136, מל. (זמני) 66785 מען לפברקים: "עולמפרם" משורר המערכת בירושלים רחוב דוד המלך (ניוליאון) מול משרד הסעד.

העורך הראשי: אורי אבנרי ראש המערכת: שלום כהן
עורך הכיתוב: דוב איתן הכתב הראשי: אהרון דולב
עורכי מדורים: מיכאל אלמו, יחיאל בשן, ניצה נבי, איתמר עילם.
משתתפים קבועים: מרנצה נרובער, רפאל חיים, אוסקר טאובר, פיליס טיארי, יצחק לבני, צבי שש.
ראש-משרד, ירושלים: דוד רובינר
סופרי-חזן: מנסי נייקובס, נביראל דנון, שמואל מירון.
המויל: העולם הזה בע"מ, דפוס ישראל, תל-אביב

21 יולי '27

מדי פעם שומעים אנו תלונה כי עיתון זה ומדור זה במיוחד, טובל משיבתי-רצון? צמיח דבה מדי. אם כן הדבר, הרי כאן, בראש הגליון הראשון של השנה החדשה, שהיא השנה ה-16 של העולם הזה, המקום להתנצל. איש אינו יודע, כמונו, מה רבים הקוראים והפגמים ששרדו בעיתון זה, ואיש אינו יודע, כמונו, מה רבה עוד הדרך לפנינו. חשוב מכל: איש אינו מבין, כמונו, ש"הצלתו וכוח-השפעתו של עיתון זה, במידת שיש, שיש, יש לזקפם לא על חשבון עור" כיו אלא על חשבון קוראיו. הם, הקוראים, מידימים עיתון זה בכספם, מאחר שאין לו כל מקורות הכנסה אחרים. הם, הקוראים, מדריכים כים את המערכת במכתבי ביקורת, קיט רוג והערכה בלתי-ספורים. והם, בסופו של דבר, קובעים מה יהיה טיבו של העיתון שהם רוצים בו.

יחס הדוק, כמעט אינטימי, זה בין העיר תוך קוראיו בא לידי גילוי מלבב מדי שנה, כשמיטל כרטיסי ברכה וירד על המערכת. עצם העובדה שקוראים כה רבים כוללים את העולם הזה ברשימת חבריהם הטובים, שהם שולחים להם כרטיס איחולים לשנה החדשה, הוא משהו בלתי-רגיל בשטח העיתונות. היינו רוצים מאד לענות אישית לכל כרטיס שקיבלנו. לצערנו לא נוכל לעשות זאת מב" לי להגדיל את המנגנון - ואת המחיר. יס' לחו את השולחים את אענה לה בואת באופן קולקטיבי. אנו מודים להם. ואנו יודעים ש" יחס מחייב אותנו מאד.

טוב לזכור, בראשית השנה, כי היסטוריה יא אינה מתחילה היום. ומעניין להרהר, ל" פעמים, מה מעט החדש אשר מתחת לשמש. הגו כתוב לי הקורא בנימים נחשין, עפר לה, כי התגלגלה לניו חוברת ישנה של מאזניים. בטאון אגודת הסופרים, משנת 1933. תוך כדי דפוף בחוברת נתקל בדו"ח של משפט ציבורי על הנוער העברי, שנערך אז בתל-אביב. והנה כמה פרטים מאלפים ש" נחשין המציאים לנו:
אב בית-הדין היה חיים נחמן ביאליק, ה" קטיגור יעקב פיכמן והסגור ד"ר חיים הררי, ממנהלי גמנסיה הרצליה. אמר פיכמן: ה" נוער ממכר גדולי הקלאסיקאים שלנו, מת דחק מכל מה שנוצר בגולה. את מנדלי אינו קורא ואינו מבין - הרי זו סופר גלות, כביכול, ואינו יאה לדור החתייה.
הוסיף ד"ר ריגור (כיום מנהל משרד החי" נוך והתרבות): "במה מתבטאת קולניות זו,

מיוחדת. מתנדבים החפצים להצטרף לפל"ם זה והמוכנים לפעולה רצינית יפנו בכתב ל" פרה כעניי
נמאם לי כל יום שני וחמשי אני קורא בעיתונים שאחם כענינים, ואחר שאחם לא כענינים. כרי לשים קץ לאי-הודאות, אני מציע שתקחו פרו ותקטפו את העלים - כולל-אינפ"ל כרילא. העלה האחרון יקבע.

העולם הזה מציע שיטה יעילה זו לכל הנומחים הגדולים, הרוצים להוכיח את כנע" ניותו.
פרטי השנה
הסרט הטוב ביותר של השנה הוא זעם ההמון. שהוצג ככולונת שדרות בתל-אביב והדאח את ה" מציאות האמריקאית כמו שהיא. לאלה שלא ראו את הסרט: ה" מספר במקרה של משפט ליני" כעיר קטנה בארצות-הברית. אם איננו טועה העולם הזה לא פורסם כימורת על הסרט.

העולם הזה (759) הגיב על הסרט, תל-אביב... שיום סרט אמריקאי שהוצג השנה איננו ראו" להכליל בין הסרטים הטובים. כנוד זה אני ממליץ על הסרט השבוי העלמה ויליה... הכשלון הגדול של השנה היה מיסורי הופמן שאשא לחדש אבל רק שעםס.

עמיחי הולצמן, חיפה
...מארלוו ברנדאו השחקן הטוב ביותר של הש" נה... השחקנית של השנה היא ניין ויימן המש" תהפח בהאומנות.
גליה רענן, גבעתיים
...ארכבעה בניים הוא הסרט הטוב של השנה. גם מיסורי הופמן היה, לדעתי, סרט טוב מאד. הכשלון הגדול של השנה הוא בלי ספק פמפני. אנשים פשוט התביישו להודות בכך. בין אלה שהתביישו: העולם הזה.

העולם הזה יפרסם את בחירתו בעוד שבועיים.
מכתב דרוש
...הסרטים הטובים של השנה: מפכה, ששן הכשרים, מיסור לואייונה, על עכברים ואנשים. הסרט הנרוע ביותר: ולנטינו. השחקן הטוב ביותר: הר: ספנסר טרייסי (באותו צילם נורזי).
שמאל עמיר, תל-אביב

העולם הזה חושש מאד שהקורא ילנסקי תמצא תשובה מוסמכת רק במערכת העולם הבא.
עשרת הדברות ואברהם
כשחובה למכתבו של אברהם שנימין (העולם הזה 773) אתם כותבים: "אברהם בחרת ידע את הייבנה. כנד את אביד ואת אמך." האם ערכי העולם הזה אינם יורעים שהתורה ועשרת הדברות נתנו לאחרי הכופתו של אברהם אבינו?

אביב לוי, ראשון-לציון
אחיות רחמניות
לא ראינו אם היתה לנדר עיניים בעייה של אחיות-הניכות, כמו שלא ראינו כאן "נוער מחפש את המחר" (מושג קצת פילוסופי שלא עליו כאן המקום להתווכח) ולא כל בעייה אחת מצד בעל המאמר, פרט לאחת ויחידה: לעשות את רכבה נרשנו לסנסציה.
צבי פיליפובסקי, תל-אביב
תודה לכם על הכתבה רכבה נרשנו, אחות רחמניה... היא נתנה מושג מלא מעבודתה הקשה של האחות אבל הוכיחה שרוע ההתנדבות לא מתה בארץ הזאת.

דוד נגרין, פתח-תקוה
...אני מתפלל מניין לזכות רכבה נרשנו מספר נדול כזה של שעות ביממה? לפי הכתבה נראה כי קבשי יכולה אחות אחת למלא את כל התפי" קדי מושלים עליה, מה כל שכן לזכות לבלות. רחל גורן, רחובות
גם העולם הזה מתפלל, אבל זוהי האמת

חלגרות זו (של הנוער) שעליה הצבעתי? דברים חיצוניים... כיסוס צפוניים, חיטוט ב" אף, יריקה על הרצפה, סגירת דלת בחזקה. כשאוכלים, וורקים את הפירורים בכל מקום...אנו מוצאים שרק תביעה גדולה עלולה ל" הצית אש בנוער ולמשוך אותו אחריה, רק מצויה של קום ועשה!"
ש. קופשטוק טען כי הנוער הארצישראלי אינו יודע אלא את העולם הזה, את חי ה" שעה. הוא מצטט חוברת שהופיעה, כנראה, באותם הימים, לאמר: "אנו אוישים לציו" גות משיחית זו, אין אנו ציונים... אנו כאן עברים, כמו שהאנגלים הם אנגלים!" והק" סיגור הוסיף: "אין נוער ציוני, אלא יש נוער מפלגתי... אי הנוער היודע חלק אחד של אחר-העם, של רנ"ק? לא אדבר על אד" גמרא... אין לנוער הארצישראלי חינוך אכ" תטי..."

אם נקח בחשבון שדברים אלה נאמרו לפני 19 שנה, עת היינו תלמידים בבית-הספר העממי, ושאתרי כל ההירורים הפסימיים האלה הוליד אותו נוער את הפלמ"ח, את אצ"ל ואת לח"י, שהגן על ארצו בשדה-הקרב בתנאים האיומים שנוצרו עקב הזנחת אבוי תיו, וכי הקים על קבר בניו את מדינת-יש" ראל, אין אנו יכולים להתיאש כה בקלות מן הנוער של היום, עליו אנו שומעים דברים דומים.
אולם הקורא נחשין לא שלח לנו קטעים אלה כדי לעזור לנו בהרהורים היסטוריים. הוא צירף להם הצעה מעשית. תובע הוא: מדוע לא תחזרו על הדברים? מדוע לא יער" כו עורכי העולם הזה משפט דומה? כי הצעה זו נעלה על קרקע פוריה למדי. כי באותו שבוע ממש הציע לנו את אותה הצעה קורא אחר, חיים פלדמן, מנהל קולנוע ג" רינה בתל-אביב וחסברנו מימי נבנתי. הציע הוא: בימים שנמאס על הנוער לשמוע "ציו" נוח" מפי דוברי מפלגות ועסקנים מודקנים, חייבים אנתנו לעזור לו למצוא ביטוי לצעמ" על סמך הצעות אלה התגבשה אצלנו תכ" נית לערוך משפט ציבורי גדול שני על הנוער העברי. אלא שהפעם לא יהיו השופטים, ה" טוענים והעדים סופרים בגיל העמדה. הכוונה היא, הפעם, להעלות על הבמה את הנוער עצמו, למצוא את השופטים והעדים מבין הקהל, ללא ביום מוקדם וללא ארגון מלאכר. תי. אם תושלמה ההכנות בימים הקרובים, נשמח להזמין אתכם למשפט זה. ואז נתראה, אולי, זו הפעם הראשונה פנים אל פנים.

אורי אבנרי

בוא עיני
תשובת נהג
נערה יפהפיה ניג" שה לנהג חונית בק" רן רחובות בן-יהודה קינג ג'ורג' בירו" שליט ושאלה אותו: "תסלח לי, אתה פנוי?"
הנהג הסתכל בפ" ניח החמודות, השיב ללא היסוס: "כן, ואת?"
הקוראת רינה סגל, ירושלים, זוכה בפרס של 1- לירה (ישראלית ותפוסה).

למתיחה: רבקה מוצאת זמן לעבוד, להטי' תעטע.
צבע העיניים
מדוע מסתירה העדה מיניה שוסטר את פניה (העולם הזה 777)? האם לא נאה לה שנראה מה צבע עיניה?

יצחק מאירי, צפת
לקורא מארי נגלה בסוד: אין אלה עיניה האפורות של פנינה שוסטר, כי אם עיניה החומות של תניכת התיאטרון הקאמרי עליה עולש.

כי גיל - מחסב שביתה
בעיתונות חובכת הסנסציה נוכרת וחוזרת בדיה, ומשם נתגלגלה נס לעיתון הרציני העולם הזה "סועלי היקב היו בעלי הכרה מעמיקה, אח איננו שכיחה מפורסמת, שכראשה עמד צעיר שוה מקרוב עלה ארצה, דוד נרין, ששינה לאחר מכן את שמו לכינויו "רין".
למען האמת ההיסטורית שהיא יכולה להיות רק אחת, ומחור יודעה אישית וברורה כפועל ותיק שעבר ביכב ראשון-לציון בשנים תרס"ז-תרס"א (1907-1921), הנני קובע לחלוטין: להר"ם אף פעם לא השתתף הח' בלניויון - משיטא דוד נרין - בשכיחות פועלי היקב, מלבד בשכיחות הידועה בתר"ם שבניויון פעל לחיסולה כחבר הועד הפועל של אחיות העבודה ומזכירה. מר אליהו וינצקי, ראשון-לציון ועוד נחוס לוי, כנרת, מאשרים את דברי.

אריה אחיאל, ירושלים
רגלים דתיות
כל הכבוד לרגליה הנחמדות של השחקנית ניין הייבר, הטוענת כי מותר לה לחשוט מבלי לסנוע ברת (העולם הזה 777). אולם האם היא באמת חושבת שאיכפת מאד לריבוננו של עולם אם רגליה מכוסות או לא? בטוחתני שכבר ראה יותר יפות.

אתמר וילנסקי, חיפה
העולם הזה חושש מאד שהקורא ילנסקי תמצא תשובה מוסמכת רק במערכת העולם הבא.
עשרת הדברות ואברהם
כשחובה למכתבו של אברהם שנימין (העולם הזה 773) אתם כותבים: "אברהם בחרת ידע את הייבנה. כנד את אביד ואת אמך." האם ערכי העולם הזה אינם יורעים שהתורה ועשרת הדברות נתנו לאחרי הכופתו של אברהם אבינו?

שלמה הררי, חיפה
כיוון שהמאורעות הללו קרו לפני שנולדו, קשה לדרוש מחברי המערכת בקיאות נמרצת בהם.
המלה הנכונה
אינו מסכים עם יחיאל בן-שלום (העולם הזה 777) כי סננוו כתכסב צבי שש, איש המרחב, הוא יוצא-דופן. איננו יודע אם שש צודק בעקרוכותיו, אך אין ספק שסננוו ססנוני מאד.

דוד בוקסמן, חיפה
ששגאוני, לא ססנוני.
שכר הלימודים
במונו עמדתם לימין התלמידים ומועצתם... עתה הועלה שכר-הלימוד למימדים גדולים כאלה שאין באפשרות 90 אחוז מן התלמידים לשלמו. אני מקה שתלמחי את מלחמתנו כמו שלחמתם בכלחמות צודקות אחרות.
תלמיד מתלבט", תל-אביב
ראיון עם הביאות
קראתי בעניין רב שנמצא דניאל מורדני שנכנס לזוב האריות כדי לצלמם (העולם הזה 777). שאלותי: (א) מי היה הניבור? (ב) מה אמרו האריות?

יוסף גוטמן, באר-שבע
צלם העולם הזה פאול גולדמן.
(א) צלם העולם הזה פאול גולדמן.
(ב) ברררררר.

ה ש ע ר
ישנן תמונות שאין טעם להסביר אותן. מפני שהן מסבירות את עצמן. תמונה זו של פרנצה גרובנר, הבאה לסמל את מצב הרוח עם פתיחת השנה החדשה, היא אחת מהן.
משך עשרות בשנים התרגלו בני הארץ לראות בהצטרפות לקיבוץ ויתור על חיים פרטיים ועל נוחיות אישית, הסתפקות ברמת-מחיה נמוכה בהרבה מזו אשר בעיר.
האם הדבר נכון גם כיום?
מערכת, "העולם הזה" כחרה בשתי משפחות בעונות רקע דומה, האחת משפחת פועל עירוני והשנייה משפחת חבר קיבוץ. היא ערכה השוואה קפדנית של רמת-המחיה, אורח החיים על חובותיו וזכויותיו.
בשכונת הבא יגיש לך, "העולם הזה" את תוצאות חקירה זו:
"האם הקיבוץ הוא קאר"רת?"

מכתבים

איש השנה
ל מאמרכם על אמיל שמורק: הי'ד!
ד"ר ישראל לויט, חיפה
תודתנו העמוקה עבור המאמר על איש השנה, לדעתנו ראוי המאמר לתואר תכתב השנה.
קבוצת קוראים, רעננה
...להציב תורן לרגל חדש... בטיח הדבר הדרוש כאן הוא לבחור, שישורו לא רק המים את המוסדות והאנשים, במקרה הצורך אפשר להעמיד אחרים אל הקיר!
דן גלר, תל-אביב
שוב הוכחתם שאינכם מספרים מפני איש, אפ"ר לו לא מפני הכוח החזק ביותר במדינה: החסי- תרות.
...הנחתם על אדירי הוא מעשה הראוי לתש" בחות.
ש. וייסמן, חיפה
שבחים על הנכתבם על דוד אדירי. שביתת הנמל האחרונה הוכיחה כי אינכם בורדים במערכה למען הצדק.
...מדוע אתם מנלים את פניהם של אנשים ישי- רים כמו בודינגר, ונוי ומסתירים את פרצופי

שתי שניות אחר הלידה : האחות, מוקפת הרופאים והאחיות, מחזיקה בתינוק, המיכב שעדיין קשור בחוט טבורו אל רחם אמו.

כמה עולה ילד?

**במוקדם או במאוחר
כמעט כל נערה נישאת
לאיש. במוקדם או במאו-
חר כמעט כל זוג רוצה
בילדים. הלידה, ביחוד
הראשונה, היא הרפתקה
וחוויה מעניינת - ויקרה**

מאחורי הדלפק של חנות ספרים בודפשטית חלמה יהודית (נערת השער העולט הזה 761) על אביר משלה. היה זה אתלט ענק. בארנה היוש, אהוב הנערות בבית הספר העממי. כאשר הגיעה שעת התגשמות חלומה של יהודית, היו צבאות הנאצים מתקדמים לכירת הונגריה.

יום אחר הכיבוש צעדה תהלוכה משונה ברחובות בודפשט: בראשה הלכו בארנה ויהודית. על בגדי החג שלהם היו טלאים צהובים, מאחוריהם עשתה את דרכה שורה ארוכה של בני שתי המשפחות, שהתקדמו מטולאים בטלאי הצהוב למשרד פקיד הנשואין האזרחי. הפקיד, הונגרי זקן, שהי בשלום עם היהודים כל ימיו, רשם את הצעירים, הסתכל ביהודית הבלונדית ונאת הגיורה, ובבארנה החסון, נתקל בטלאי הצהוב ואמר: „אני מאחל לכם זמנים יותר טובים.“

הזוג הטרי היה זקוק לכל האיחולים הטובים כי 24 שעות אחר הנשואין נלקח הבעל לעבודת כפייה, יהודית יצאה מצוידת בתעודת נוצריה, לאחונה כפרית מרוחקת ארבעה חודשים לא שמעו מלה זה על זו. יום אחר באה המשטרה אל הכפר; אחת הנערות הנוצריות אתן התרועעה יהודית, הלשינה, יהודית הצליחה לברוח לכודפשט, הצטרפה בה לארגון שבדי שהתמסר להצלת יהודים.

אחר השחרור חזר בארנה ממהנה הכפייה, ניסה לשכנע את יהודית שהמקום הטוב ביותר לשניהם יהיה אמריקה. הוא לא הצליח. כאת רוב היהודים, הפכה המלחמה גם את יהודית לציונית נלהבה.

כרטיס מזון

נשים הרות מקבלות אחר עמידה בתור, כרטיס מזון מיוחד, בין השאר, לשמירה בימים החדש ולקינוח עוף

כיבה מהם תינוק אידיאלי, אותו ראתה כשלה. בסוף החודש הרביעי, סיפרו ליהודית אמהות ותיקות, מקבלים כרטיס מזון מיוחד. כי אז מתחילים להיות כל כך רעבים שרוצים לבלוע פרה שלמה. "קיבלתי כרטיס — אך לא מזון", נזכרת יהודית. אך אז עוד לא היה איכפת לה. הרעב הגדול עדיין לא הציק.

במוחה החל מנקר יתוש מטריד: היא הרגישה שהיצור הקטן מגלה סימנים שהוא מתפתח בצעדי-ענק. זה הדאיג אותה. כיצד מקבלים את פניו של יצור כזה? מה עושים אתו? היא לא ידעה על זה דבר, החלה מתרוצצת בספריות לאסוף את כל מה שנכתב על לידות וילדים מהתקופה בה שרפו מכשפות ועד היום הזה. לבסוף ישבה בחדר על ערימה של עשרות כרכים, החליטה להיות אם נאורה, לא לעשות קומדיות ולקחת ככל אם שבנה או בתה (אם כי בסתר תהי פללה לבן) יהיה גאון לפני שתמלאנה לו שנתיים. היא רצתה ללמוד את הטיפול המודרני בילד, הספרים בבלו. כל ספר אמר משהו אחר.

כאשר יהודית, שבלעה משך חודש ימים כל מלה שנכתיבה על תינוקות, כמעט יצאה מדעתה, החליטה לקחת ברצון נות ספר של רופאה הונגרית, האמינה בספרה, כי קראה הונגרית יותר טוב משפות אחרות. **רמז רק**, אחר התחילו הטרדות עם האוכל ברצינות. יהודית היתה כה רעבה שהיתה פורצת בכבי. משך חמשה חודשים קיבלה על כרטיס מזון מיוחד — שני ק"ג עוף

לדבר עם ילדי. יהודית דייקה, הרתה בשעה בה נסתיימו ששת חודשי החופשה. היא התביישה קצת, אך הרופא היה בעל נסיון, מרגיע אותו כבר דקלם לפני אמהות לעתיד רבות: "אשה טובה, את תהיי אמה, עליך להשגיח על עצמך."

זה השאיר על יהודית רושם עצום. פיתח בה תסביך עליונות, שהדאיג אותה לפעמים. היא נרגעה רק אחר ששמעה שתסביך כזה עדיין לא הויק לשום עובר, החליטה להפיק את המכסימום מהמצב בו הרגישה "מעל לכל העולם".

זה היה פשוט. יהודית לא נגעה בדבר, לא הרימה אפילו מאפרה, שמה היא כבדה מדי. הבעל המסכן לא הבין דבר במחנות תפנוקים מן הסוג החדש, חשב שזה טבעי לגמרי. החל מתרוצץ סביב יהודית ומשרתה בכל. **גאון בן שנתיים**. לאשה בעלת דמיון עשיר מתחילה תקופה מעניינת בהכנסה לחודש ההריון הרביעי. יהודית, למשל, טיילה הרבה, התעכבה ליד כל אם שהסיעה עגלת תינוק, בחרה לעצמה אברים שונים של ילדים שונים והרי

בארנה לא השתתף בהתלהבות, שוכנע לבסוף כאשר יהודית השתמשה באיום, אותו, ידע, תוכל לקיים. אמרה יהודית: "שנינו רוצים בילד. כיוון שהוא יהיה יהודי, לא אלו אותו בשום מקום אחר בעולם מלבד בארץ ישראל."

"את תהיי אמה!" בארנה נסע לארץ, עבד שנה כמכונאי-טקסטיל ביום, כשומר בלילה. לבסוף השיג חדר קטן בקומה הרביעית של בית ליד הירקון בתל-אביב, שלח אל אשתו הזמנה לבוא הביתה. יהודית לא שכחה לרגע את המטרה הראשונית למענה בחרה לעלות ארצה. כעבור ששה חודשי עבודה כציירת בבית-חרושת לשמלות, ומשרטטת מפות במחלקת המדידות העירונית, הודיעה למנהלי שני המוסדות: "אני רוצה חופ" שה לששה חודשים כדי ללמוד את השפה בה אני מתכוונת

התרוצצות

גם הבעל חייב לחזור על פתחיהן של חנויות למצוא מזון לתינוק.

סבלות

ללא עזרה נאלצות רוב האמהות לדאוג גם לתינוק, גם למשק הבית.

מזון תינוקות

אזאדוך הוא מזון חיוני לתינוקות, הניתן לפי תרשים הרופא כלבד.

עגלת ילדים
 בן תינוק נזקק לעגלת ילדים ליל
 יוליו, בהם יזכה להערצת השכנים

אמבט
 לא פחות חשובה מן העגלה הוא
 האמבט, בו רוחץ התינוק יום יום.

הלבשה
 האשה החרה זוכה גם בנקודות
 הלבשה, אך החנות ריקה, לרוב.

אשה, סבלה יהודית פחות בעומדה פנים אל פנים עם עצמה. עתה, חשבה, צריך להלביש את התינוק. חמש פעמים ירדה מן הקומה הרביעית, מן הצפון לדרום. בחנות בה חילקו חיתולים, סדינים, גופיות ותחתונים לתינוק, שמעה פעמיים זבנית הסרת-סבלנות מפעילה תקליט שרוט: "עוד לא מחלקים, תבואי בסוף השבוע". שלוש פעמים אחרות שמעה את צדו השני של התקליט: "כבר חילקנו, למה לא באת אתמול?" בשובה הביתה נערכה הצבעה, בה הורם השוק השחור על נס, זכה ברוב קולות המשפחה, כולל התינוק

עליו את השעונית להנחת התינוק, בתנאי שמשרד האספקה יספק את העץ. פקיד משרד האספקה שמע את הודעת יהודית "אדון, אני מחכה להסידה!" השיב תשובה נימוסית: "מול טוב! אבל עץ יש רק לשיכונים". לבסוף עשה הפקיד מאמץ אישי, סיפק את העץ אחר שבוע. בספרה לאמהות רבות על תהליך ההריון של הארון והשולחן, הגיבו רבות: "זה נס. איזה רעיון, עץ בשביל תינוק במדינת ישראל!" אך כשהודית שילמה 100 לירות לנגר תמורת הארון והשולחן היה זה הישג ניכר: חיסכון נקי של 200 לירות.

167 ביצים גוספות. יהודית גילתה תאוה מיוחדת לתרנגולות. אמה, שהצטרף פה לחדר האחד בו עמד גם התינוק לראות אור, נסעה למש" קים, בזוכה בהם את כל חסכוניה על תרנגולות שחורות וביצים לבנות.

אחר חודשיים, בהם הוצאו 500 לירות (משכורת הבעל והאם יחד) עד הפרטה האחרונה על מזונות בלבד, כתבה יהודית כמה עשרות מכתבים מסוגונים בשויון מוחלט, לכל חלקי העולם בהם נמצאים קרוביה: "אני עומדת ללדת — תדעו לכם". זה היה רמז דק. כעבור שלושה שבועות הוצף הבית בחבילות מזון בהולות. נזכרת יהודית: "רציתי גם בגדי הריון ובגדי תינוק אך התביישתי לבקש".

אחר זאת התחילה התקופה ההיסטרית. יהודית נודדה לכל הגשים שהכירה שהביאו אי-פעם תינוק לעולם, שאלה בעיקר: מה לקנות? רוב הגשים נתגלו כבעלות דעות קדומות חשוכות. הוהירה אחת: אם את רוצה למנוע אסון, חכי עד שהילד יולד. יהודית החליטה להיות גאורה עד הסוף, רצתה שיבוא הילד ל"הכל מוכן". "אני מחכה להסידה!" בנסותה לקנות מיטת תינוק רצה הסוחר כ-150 לירות; ארון קטן לבגדים שיהלום את המטה, היה צריך לעלות לא הרבה פחות. בחוסר ברירה סלטלה יהודית את עצמה, בחודש השמיני, לנגריה צנועה כסביבה זולה. הגר הבטיח להכין ארון וגם שולחן, לפרוש

התקליט
 שתי שמלות הי ריון השלימו את המלחמה של יהודית. עבור הן שמלות שילמה 60 לירות אחר שתופרת מכרה עשתה לה טובה גדולה. לבושה לפי טעמה המ יוחד גם במצב הפוגם בגירות

חצי בידור
 לעתים נאדץ הזוג לפצל את תכנית הבידור שלו בנגד
 התינוק. הבעל יושב בבית, האשה כקוננוע, או להיפך.

שגילה יהודית סימני צבנות, חשש, מן הסתם, להשאר ערום בצאתו לאור העולם. השוק השחור לא היה תחליף כי אם הכרח. כי בעוד אשר הובטח לכל התינוק ששה זוגות גופיות ותחתונים, שמונה חתיכות חיתולים במחיר 150 פרוטות החתיכה, קיבלה יהודית אחר ריצות אינספור שני זוגות בלבד. הוצאה: תשלום 800 פרוטות החתיכה עבור 36 חיתולים (המינימום לתקופת החורף, בה אין חיתולים מתיבשים על נקלה).

דברים שחורים נוספים: מטר וחצי גומי למיטה, אותו מרטיב התינוק פעמים אין ספור משך היום, במחיר 7 וחצי לירות; שמיכת צמר אחת, במחיר 14 לירות; ששה סדינים, השווים ל-12 סדינים קטנים, במחיר 12 לירות הסדין, חליפת צמר אחת לתינוק במחיר 7 לירות.

ששה חדשים חובות. נשים רבות שהתנסו בלידות במדינת ישראל שפכו על יהודית מבול של עצות בלתי-קראות, אך לא בלתי-יעילות. התוצאה הישירה: הכנת מחסן מצומצם של מצרכי-מזון בלתי-מצויים כמעט בשוק הרשמי או החופשי אך ובלע-דיהם נשקפת סכנה להתפתחות התינוק ול-בריאות האם. בין המצרכים: סוכן מיוחד לתינוקות, צמר גפן ואגודון — אבקת-חלב לאם הסרת חלב.

בעורת הרופא משיגים, עם קצת מזל והר"ב התרופוציות, קופסה אחת העולה 400 פרוטות והמתרוקנת תוך שלושה שבועות. אם הרוצה בשקט נפשי פונה אל מקורות השפע, משלמת שלוש לירות הקופסה. שוה לכך מצב הקורנפלו — מוון התינוק, המ צוי בשפע בשוק השחור אך החסר תמידית בחלוקה הרשמית.

לפני קביעת מחיר התינוק הסופי היה צריך לצרף לחשבון כלירה לחודש (לתקן פת ההריון) לגלולות ויטמיני, עשר לירות לשמך-כבר לחינוק עצמות התינוק, עשר ל"ר ליתון, לכך נוסף סעיף הוצאה לא בלתי-חשוב: רוב הנשים החרות בוחלות ב"המוון, שואפות להרחיק ממנו. בשבתה ערב אחד בבית קולנוע תל-אביבי הרגישה יהודית לפתע בחילה עזה, שכרה מוגיית לשוב בה הביתה. סעיף זה, בלע כ-30 לירות על תחליף לאוטובוס, אותו לא יכלה יהודית לזנוע במקרים רבים.

עוררת-בית שנקראה לעבודות מיוחדות ב"חודש החמישי של ההריון, השתכרה 20% לירה לחודש תמורת עשר שעות עבודה ל-שבוע.

לפני הכניסה לבית-החולים נתגלו כמה דברים לא מעודדים ביותר: חובות, כדי לצאת מהם, גילה המאון, ייאץ בארנה ל"ר בוד כששה חודשים תוך התנורות חמורה של כל כוול המשפחה מכל הדברים העולים כסף, כולי מזונות. יהודית לא דוכאה, מצ"א מקום בלבה לרחמים רבים על נשים את-רות המניעות לבית-החולים תשוש-כוחות, אחר עמידה בתנאי הריון של תקופת הצנע.

היא מושלמת! לבסוף נתפסה ה"מטה במחלקה השלישית של בית החולים אסותא, שהוומנה עלידי יהודית ששה חודשים קודם לכן. יהודית העדיפה את אסותא על בית-החולים העירוני, בו יולדות עשרות נשים באלום אחד. אינן רשאיות להזמין ל"מיטתן את רופאן הפרטי.

עתה התפשרה יהודית עם רצונה, לא שכ"זה שאם אמנם יחילו לה בן זכר יוכלו ה"צאות הלידה. וזם באחד משש המיטות ב"דריוולדות של המחלקה השלישית עולה 8 וחצי לירות. אם ילדה היולדת בת היא רש"אית, במקרים רגילים, לעזוב את בית-החולים אחר ששה ימים, בעוד שעם בן זכר עליה לחכות ליום השמיני בו נערכת ברית המילה בבית-החולים, העולה גם היא כמאה לירות.

אחר ימים מספר בבית-החולים שמחה יהודית על שלא היה לה די כסף להכנס למחלקה הראשונה, בה שוכנת היולדת ל"דה בחדר פרטי. הסבירה יהודית את סיבת שמחתה העצמית: "במחלקה שלישיית ישנן שש אמהות, אתן אפשר להויל דמעות כ"ש מתחשק. כשאמרתי שכואב לי משהו, נמצאה תמיד אחת הנשים שאמרה אותו דבר על עצמה; אותו זמן שכבה הגבירה במחלקה הראשונה, בלעה את כאביה בבדידות". ששה ימים אחר הלידה שלמה יהודית 25 לירות ורופאה הפרטי (רופאים מפורס"מים ממנו לוקחים עד 100 לירות) כתוספת על חשבון בית-החולים (אשר במקרים של סיבוכי אחר-ההולדה מגיע למאות אחדות), חורה הביתה עם יצור פעוט ממין נקבה. יהודית הניחה אותה בזהירות בעריסה ש"תפסה את מרבית שטחו של החדר, סקרה בהתעניינות את אברי התינוק, לא פסחה על אחז מהם. אחר הודיעה בסיפוק רב: "היא מושלמת, לא חסר בה דבר".

חנות הצעצועים התל-אביבית, "חביבי" החלטה נחושה + צבע חוט = תעלול ילדותי

במד'נה

העם

הבריות במלון התיירים

המלאך התורני המוסמך במדור מוגז-האוויר, מחלקת העונות, נטל את הלוח לידו, נוכח לדעת בחדהמה שכבר הגיע ראש השנה ה"יהודי. בתנועת-כנף אחת הפסיק את השרב החונק, שהעיק על הארץ עד לראש השנה ועד בכלל. כמעט מיום למשנהו חל שינוי מכריע במזג האוויר: החום חדל להעיק, הע"רבים כבר היו שמיים מובהקים. המשכימים קום ראו כי השמיים מעוננים.

רוח חדשה נשבה על פני הארץ. אולם הארץ לא השתנתה. במסדרונות המפלגות נשבו הרוחות היבשות הישנות-יושנות. ה"רבים, שהכינו את טכסי החגים שמשכו ה"שנה שוב קהל רב, בעיקר מבין הקשישים, עסקו בין חג לחג בחישובים פוליטיים מס"כיים, בנו ופרקו קואליציות ואופוזיציות. וכך עשו עסקי המפלגות האחרות.

המנצח על המלאכה היה ב"י בימים האחרונים של תשי"ב שוב הוכיח שאין דומה לו במישחק זה. שתי המפלגות הדתיות הק"צוניות, שנמאסו עליו מזמן, התפטרו בדיוק ברגע שהיה רצוי לו — כשהכנסת היתה בפגרה ופסדה בכך את הממשלה מכל צורך לעמוד במבחן של הצבעה. שרדו כמה שבו"צות בהם יכול ב"י ג"ל לעסוק בנוחיות בתמרונים האהובים עליו: לגצל יריב אחד כדי להכות בו את השני.

הברירה שיתיה לפניו, כשנח השבוע ב"מלון-התיירים רמת-אביב: להפחיד את הדתיים בקיום ממושך במדבר האופוזיציוני הדל, לסכסך בין הדתיים עצמם, לספק את דרי"שות המזרחי והפועל המזרחי ולשלוט בעז"רתם בלי רוב, מתוך הנחה שהאופוזיציה הספולגת מימין ומשמאל לא תוכל ממילא

להתאחד כדי לסלקו מן השלטון, להכניס לממשלה את הציונים הכלליים. בבורסה עלו לפי שעה המניות של האפי"רות האחרונה. משך החודשים האחרונים קטן הלך המרחק בין מנהיגי מפא"י והציונים הכלליים בשטח המשקי — השטח היחידי המעניין את הציונים הכלליים. גולדה מאירסון רמזה על דעתה שיש לבטל את תוספת היוקר לפועלים, התלהבותו של דב יוסף לעקרונות הפיקוח והקיצוב הצטננה, ואליעזר לבנה מנהל זה חדשים תעמולה גלויה לתכנית ציונית-כללית. נסיון של שנים מוכיח כי יש ללבנה כשרון בלתי-רגיל לנחש מראש את מעשיו של ראש מפלגתו.

פרץ ברנשטיין, המנהיג בעל-ההומור של הציונים הכלליים, נח בצפת, בידעו כי ייתכן ולא תהיה לו הזדמנות קרובה לנוח שנית.

שילומים

משחק השוודים והשוודים

כשאך החלו הצפורים הפוליטיות לשרוק בעצי ישראל על שילומים, גולל בעל מדור עזרי ושות' בהארץ חכנית ארוכת-טוח למי"מון המדינה. אחרי הגרמנים, טען, יש לדרוש שילומים מרוסיה (פוגרום קישינב), אחר-כך מספרד (גירוש היהודים), לבסוף ממצרים (פיתום ורעמסס). השבוע נראה כי תכנית זו החלה מתגשמת: אחרי שגרמניה המ"ר ערבית תתמה על הסכם השילומים וכלכלני המדינה כבר עיכלו את מאות המיליונים שטרם הגיעו לידיהם, נשמעה הפתיחה לסימפונית השילומים גם בגרמניה המזרחית.

כשהודיע שר החקלאות המזרח-גרמני כי ממשלתו אינה מתנגדת לנהל מו"מ על נושא מזהב זה, המריץ אותו נימוק פשוט: קונ"ר אד אונאר נחל נצחון מוסרי מהדהד עם חתימת ההסכם שלו עם ישראל, הנחית מכה על אותם שניסו להכות את ממשלתו כגיאר

נאצית. הבעייה עם המזרח-גרמנים היתה שאלה סברו כי כל הרוצה מהם כסף חייב, לפחות, להגיש בקשה. ואילו ממשלת ישראל רוצה להימנע מכך, מסעמים פנימיים. היא היתה רוצה שהצעה תבוא מאליה, מבלי שתצטרך לגקוף אצבע בגלוי. השאלה היתה אם הפסי"כולוגיה של גרמניה המזרחית, עריסת הפ"רוסים, מסוגלת לקלוט זאת.

בינתיים הצטברו בארץ הגבות בלתי-אווה דות של יציתוני העולם על טכס החתימה בלובסמבורג. כתב ניו-יורק הראלד טריביון, אחד משני העיתונים החשובים ביותר באר"צות-הברית:

"...רק קומץ של כתבים... הורשה להיות עד לטכס החתימה, ואמציץ הווהירות המס"כיים נתנו לו כעניינם אחרה של שוודים ושוטרים. מקום החתימה לו פורסם מראש. הכתבים הוזמנו בסודיות של משחק ילדים... איש לא לחץ את יד רעהו בפומבי. קציני עיתונות (גרמנים) אמרו שד"ר אונאר ומר שרת לחצו ידדים באופן ידיוותי בפגישה לפני החתימה.

המיסמכים מהחיים הכרה הודית בין שחי הממשלות... הפקידים הסבירו כי אמציץ ה"ירות היו תוצאה של חשש ישראלי מפני התנקשות אפשרית בחיי מר שרת מצד קב"צות מסוימות בישראל שהתנגדו במרירות לכל חוזה עם הגרמנים המערביים".

המשק

הנפק היה גרמני

החלטת שני הנערים היתה נחושה: לעשוה משהו נגד מכירת התוצרת הגרמנית. בחנות הצעצועים הראשונה שפגשו הבחינו בצעצוע צצורת טנק הפולט אש מתחתו. הם נכנסו לחנות, שאלו ועל תוצרתו. המת שובה: "תוצרת אמריקה". הנערים לא שוכ"עו, הבחינו בכחובת הגרמנית הברורה של הטנק. ללא פקפוקים נכנסו לחנות צבעים, בחרו בצבע החום, סמל הצואה והנאצים, החלו כותבים על חלון הראוה: "יהודים, כאן מוכרים תוצרת גרמנית. נוצר עברי".

השעה היתה כבר עשר בלילה ומשטיימו את מלאכת צביעתן של שלוש חנויות והחלו בקרבנם הרביעי, חנות הצעצועים התל"אביבית חביבי, התאסף קהל סקרנים רב, דרש משני שוטרים שעברו במקום להפסיק את מלאכת הלכלוך.

חוקרי המשטרה הפצויר בילדים נקוב בשם האגוון ששלחם, הזכירו את הקומ"צ ניסטים, הכנענים, חרות. הנערים הכחישו כל השתייכות לאחד מגופים אלה, טענו שעשו זאת על דעת עצמם, על פי צו מצפונם. משבא אחד האבות לתחנה שוחררו הנערים בערבות. אנשי החוק הראו יחס אדיב, טרחו לשכנע את הצעירים כי המעשה שעשו הוא טפשי, פרי תעלול ילדותי, גרם רק לטרחת המשטרה.

הסביר בעל חנות חביבי: "בימי המנדט צמדתי בראש ועדת הסותרים שלחמה ביבוא תוצרת חוץ-לארץ. עתה הביאו עמם העולים החדשים סחורות גרמניות. ביחוד צעצועים, אותם קונה הממשלה ומוכרתם לשוק, מכ"ניסה עלידי כך סכומים ניכרים לקופת ה"אוצר עלידי מס מתורות גבוה. אינני באים את הממשלה הנאלצת להשאיר בארץ סחורות שהם רכוש יהודי, אך אל נא ירסן הציבור כלפינו, זהו עניין ארצי, ועם חתימת הסכם השילומים יוצף השוק בסחורות גרמניות ל"מכביר".

ביניים נזהרו בעלי החנויות, הוציאו כח"לונות הראוה שלהם את התוצרת הלא-חבי"בה, גזוה עד יעבור זעם, לא מנעו עלידי כך מנערים אחרים, לבושי מדים נאים של צופי בית"ר להניף שלטי חרם לפני חנויות תל-אביב החשודות, לעורר ויכוחים בקרב הקהל, להמרץ עלידי כך את המשטרה להש"חף בויכוח.

לחתום או לא לחתום

"כבר השתתפנו פעמים אין ספור בהצעה הזאת", אמר אחד מראשי הסתדרות העובדים כאשר הודיעו לו כי התעשיינים מסרבים לה"חום על הסכם תוספת היוקר, והוספי: "אין דאגה הם יחתמו".

בכל פעם, כאשר מתקרב מועד תום תוקף הסכם תוספת-יוקר אחד וקרבה עת חתימת הסכם חדש, נעזרה מחלקת העבודה של הת"אחיות בעלי-התעשייה לחיים חדשים. במשך 1952 הספיקו התעשיינים להצהיר חמש פע"מים תגיית: "לא נחתום כל עוד הממשלה לא תסכים לכלול את תוספת היוקר החדשה בחישובי המחירים".

אולם הממשלה לא הסכימה אף פעם אחת, התעשיינים נכנעו בכל זאת, חתמו על ההסכם. גם החודש מחר נשא ההתאחדות אריה (המשך בעמוד 10)

מישראל להונגריה: 35 חוזרים

אחרים הביעו בגלוי את רצונם לגור במדינה בה אין שורר הצנע, מצוי בשר בשפע.

יתור חופש

כיוון שכל החוזרים ברחו בשעתם מהונגריה, לא יכלו לשוב אליה לפני שהוכרו על חנינה כללית לכל הפשיסטים, הציונים וכל אלה שעובו את המדינה לאחר השחרור.

עתה, על סמך חנינה זו, הגישו החוזרים בקשות לקונסוליה בארץ. מאכן הועברה הבקשה למשרד הפנים בהונגריה ולבולשת שם, כאשר הגיע מבודפשט אישור מתאים, סודר, לכל מי שבקשתו אושרה, מקום על סיפון אניה המהלכת בקו חיפה-קונסטנצה.

להלכה משלמת הממשלה ההונגרית את דמי הנסיעה, אולם למעשה מנכים את הסכום משכרם הראשון של החוזרים בהונגריה.

אם כי מספר החוזרים להונגריה הוא מבוטל, לעומת שובם ההמוני למרוקו של 80 אחוז מן העולים משם, מפתיעה העובדה כי החוזרים, רובם בעלי מלאכה שהתפרנסו יפה, גרו בדירות נוחות, מקווים למצוא בהונגריה יותר חופש מאשר הצליחו למצוא בישראל.

תופעה שכיחה

הצד הלא מפתיע בתנועת החזרה היא עצם התופעה. עם ראשית הגירת המליונים לארצות-הברית, למשל, שמו חוקרי התנועות הטבעיות (שהגירה היא אחת מהן) לב לעובדה כי אחוז גדול למדי של מהגרים מהגרחוןר למולדתו הישנה כעבור תקופת זמן המשתנה בין חודשים מעטים לשנים מספר.

ההסבר היה פשוט: המהגרים שנאשו מייד מקלייטתם חזרו בהם כעבור חודשים מספר, סוג אחר של מהגרים לא חשב עצמו אל המ

הגרים כלל, כי ראה את ההגירה כעבודת-חוץ שמטרה לחסוך מס' פיק כסף לשיקום במולדת הישנה. אחוז המהגרים-החוזרים בין האיטלקים בארצות-הברית הגיע לעתים קרובות ל-40% ויותר.

אחוז המהגרים-החוזרים הקטן ביותר נשמר דרך כלל ליהודים, לא עלה מעולם על חמשה אחוזים לשנה. ואחוז זה הוא גם המכסימום השולט בישראל שהפכה ממדינת עלייה לפני עצמאותה למדינת הגירה לאחריה.

כי היהודים, פליטי הפרעות במזרח אירופה, שהיגרו לארצות-הברית בראשית המאה, שרפו לרוב את כל הגשרים מאחוריהם, לא יכלו — וגם לא רצו — לחזור לארצות מוצאם, אף אם קלייטתם בארץ החדשה לא עלתה. גם העולים-המהגרים שבאו לישראל עם עליית המדינה בת 700 אלף הנפשות פועלים בהתאם להנחה זאת, נאחזים בצפרניהם בארץ החדשה, אף אם אין הם מצליחים להקלט בה קליטה של ממש. ונראה, שרק מעטים מוצאים עוז בנפשם להגר מן הארץ, אליהם נמנים: 35 החוזרים להונגריה.

החוזרים ב"חדר השינה" על הסיפון בלשונות רבות: חוברות מצויירות

באחד הבקרים בשבוע שעבר עשו את דרכן אל שתי אניות רומניות שעגנו ליד רציף בנמל חיפה שתי קבוצות של גברים, נשים וילדים. היו אלה 44 יהודים, תושבי הארץ זה שלוש עד שש שנים, שהחליטו לעזובה, לשוב אל מולדתם הקודמת, פועלי הנמל הביטו בתמהון בעוזבים, קראו לעומתם בלעג: "התחנה הבאה תהיה סיביר!" דברים אלה, בצירוף שידול מצד קרובים וידידים, עשו רושם רק על תשעה מאנשי הקבוצה, אשר החליטו, ברע האחרון ממש, להשאר בארץ.

תעמולה ענפה

לפי הסכם בין ישראל והונגריה שנחתם לא מכבר, ניתנה רשות ל-3,000 מתוך 80,000 יהודים שנרשמו לעלייה אצל קונסול ישראל בבודפשט, לצאת את הונגריה. בתמורה התחייבה ממשלת ישראל לא לעכב את יציאתו של כל אזרח הונגרי ל"שעבר שיחפץ לחזור להונגריה. הקונסוליה ההונגרית בישראל מפעילה תעמולה ענפה, בעיקר עליידי חוברות מצויירות, המספרות, בלשונות רבות (כולל עברית) על יפי החיים בדמוקרטיה העממית, חוברות אלה נשלחות למערכות העיתונים, למוסדות ציבור ולמספר גדול של אזרחים הונגרים לשעבר שכתובותיהם ידועות, כפי הנראה, לאנשי הצירות.

פרט לזה מתנהלת תעמולה עזה לשיבה להונגריה עליידי התא ההונגרי במפלגה הקומוניסטית הישראלית.

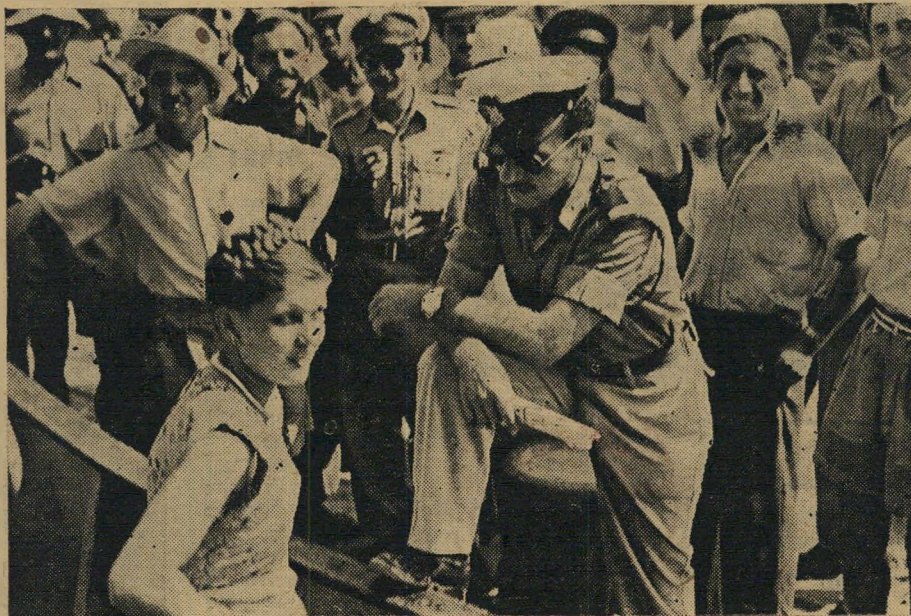
טינה לישראל

תעמולה זו כוח השפעתה קטן ביותר, כיוון שמתוך עשרות אלפי היהודים יוצאי הונגריה החיים בארץ, ואשר בפיהם לא פחות תלונות על החיים בה מאשר לכל תושב ישראלי אחר, לא הפליגו עד כה מן הארץ להונגריה אלא בודדים.

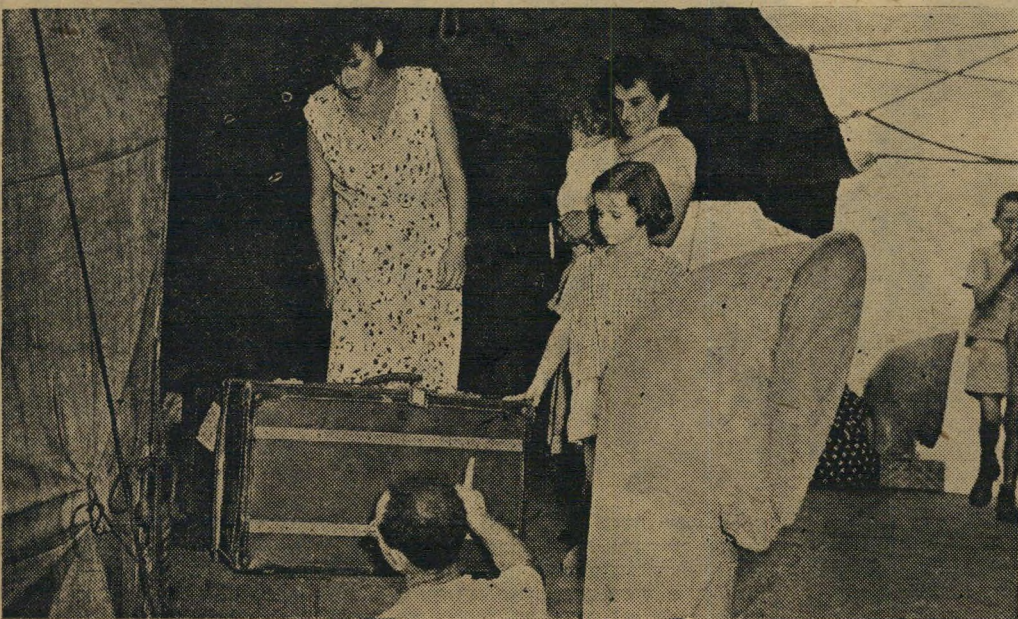
מדוע כיכרו החוזרים האלה את הונגריה על ישראל? בלבן של כל אחד מהם שמורה טינה עזה לישראל. התאונן אחד מהם: "אני עוזב את הארץ מפני שכאן יכול לחיות רק מי שמשתייך למפלגה." דברים מוזרים מפי אדם הנוסע למדינה בה שלטת ללא מצרים מפלגה אחת ויחידה.

שני בסהיר: "ישבתי בבית-הסוהר בישראל, וכאשר שוחררתי לא היתה פרנסה בכיסי. האם נתנה לי הממשלה כסף להתחיל בחיים חדשים? כמובן שלא. אבל בהונגריה דואגת הממשלה לאזרחים, עוזרת להם תמיד." אחת הנשים שבחבורה, נוצריה, הסבירה את עזיבתה: "בארץ נתקלתי ביחס עויין בגלל יהודי לא יהודי. אינני יכולה לסבול עוד."

בתה, נערה בשנות העשרים המוקדמות, עונדת תכשיטים רבים, אטמה את אזניה להפצרות ידיד (ראה תמונה) כי תשאר בארץ. היא דוברת היטב עברית, משוחררת צה"ל, מקווה להגיע, דרך הונגריה, לאמריקה, מקום בו מצוי ארוסה.

היודים משדל את הנערה להשאר בארץ בתכשיטים רבים: אזניים אטומות

הרכוש המעט שהושג בארץ יוצא לנכר בתוך 700 אלף: חמשה אחוזים

אנשי תשי"ב

בחירת האנשים שכלטו ביותר במקצועות השונים משך שנת תשי"ב לא היתה מן הקלות. היו שטחים בהם היתה קשה הבחירה בין כמה מועמדים, והיו שטחים אחרים בהם לא כלט בכלל איש.

דוגמה בולטת לכך: הנשים. מי היתה האשה של תשי"ב? לא שרת העבודה ולא הכרות הננסת התכלטו כמוחר. אחרי שיקול רב החליטה המועצה לא לבחור בכלל באשה לשנה זו. כן לא נבחר גם האמן של תשי"ב — קשה היה למצוא אמן שמעשיו משך שנה זו היו מוכיחים אותו בתואר.

אחרי מכתבו של יהודה פראג, ראש המחלקה הפוליטית של משטרת ישראל (העולם הזה 776), ביטלה המועצה גם את תכניתה המקורית לבחור בפושע של השנה, כקבדה את הנימוק כי בחירה כזאת עולה להפוך פושעים לגיבורים, לעודד את הפשיעה בישראל.

כשעת הבחירה לקח העולם הזה בחשבון לא רק את השובותו של כל מאורע, אלא גם במידה שהמועמד היה אחראי לו. כך, למשל, היה המומע על השילומים מאורע חשוב ביותר, אינם שום אישיות ישראלית לא יכלה לזקוף על השבונה חלק מבריע במאורע זה.

הצד המעורר ביותר ברשימת הנבחרים הוא כי בין 11 אנשי השנה רוב של אנשים צעירים, לא היה זה מקרה. גם לא בוטאו של מנחה מערכת, היתה זאת. שפת, ערות לעדיית המתמדת של הכוחות הצעירים ברוב ענפי היצירה

איש החיאטרון

יוסף ידן

הבחירה בין השחקנים והשחקניות היתה הקשה ביותר. רבים השחקנים שקבעו השנה שיאים חדשים לעצמם. שמעון פינקל שיחק תפקיד מוגומנטלי בפר גינט, אורנה פורת כבשה את הלבבות כצעירה הסינית באהבתה של יובל אור, אולם אחרי שיקול רב ניתן התואר ליוסף ידן על ביצועו המצויין של תפקיד לני במחזה האמריקאי על עכברים ואנשים. אין ספק שידן נכנס לשורה הראשונה של השחקנים.

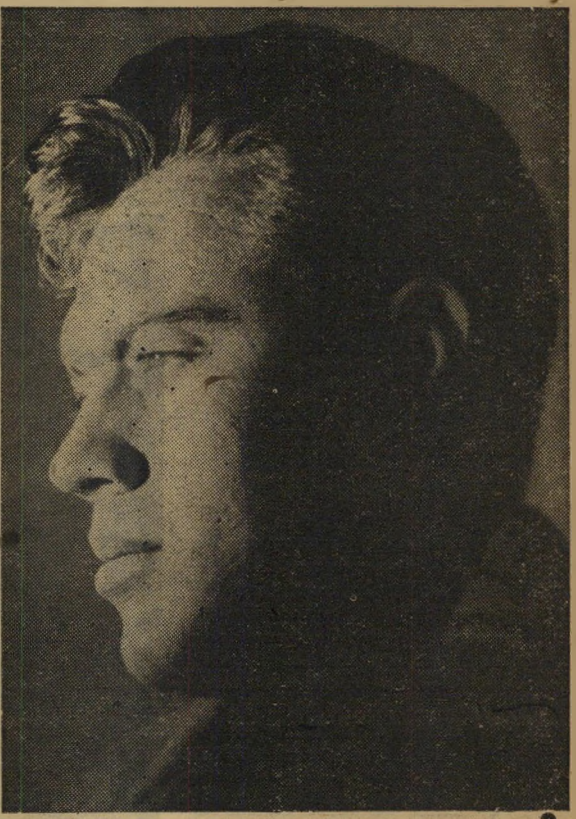

האישה הצעיר

נמרוד אשר

הקצין שהיה האישה יות המרכזית בשביתת הימאים, אשר נמשכה חודש וחצי, נסתיימה כי כשלוש מוחץ אחרי מאבק בק הסרת הקדים. במאבק זה נתגלה נמרוד, יליד שכונת בורוכוב ואיש הפלמ"ח, גבה הקומה ויפה התואר, כנואם מדי היר וכמנהיג שהיתה לו, לדברי אויביו, "השפעה מאגית על ההמונים". אם כי חסר לו השיקול הקר (ואולי דוקא בגלל זה) יכול הוא להחשב לדוגמה של מנהיג ישראלי צעיר, יוזמתו ופעלתני.

אישה הספרות

מידד שיד

שני ספרים תחרו על התואר: במו ידיו של משה שמיר ושמעון צהמארא של מידד שיד. מן השניים ראוי השני יותר להישב לרומן הישראלי המקורי האמיתי הראשון. הסיפור אודות בן הערובת עברייני, הנוע בין שני העמים מבלי למצוא שרשים גם באחד מהם, אינו רק יצירה ספרותית, אלא גם נסיון רציני ראשון להתמודד באופן אומנותי עם הבעייה המרכזית של הארץ: היחס בין שני העמים בארץ — העם העברי והעם הערבי.

אישה המדיניות

משה סנה

פעולתו של סנה היתה הדגמה מבריקה של פעור לתייחוד: הוא הפיל את מרותו הרוחנית על אחת משלוש המפלגות החשובות בארץ, פיצל את יריביו בתוך המפלגה, נתן לחלק מהם לפרוש והפך את האחרים לחסרי-אונים. הוא קירב את המפלגה עוד יותר למחנה הקומאיניסטי, דבר שהיווה פורמלי, תהיינה לו השפעות מכי ריעות בעתיד, ושהיה בלי ספק המעשה החשוב ביותר של שנת תשי"ב.

אישה הספורט

דוד טבק

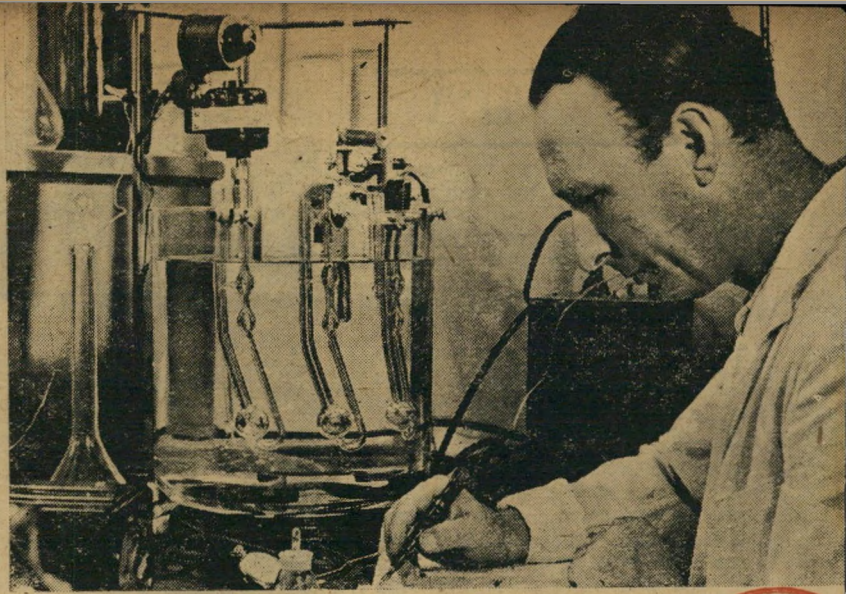
כאלוף מלידה, בעל כושר טבעי בלתי רגיל, עבר טבק שרשרת ארוכה של נצחונות בריצות קצרות, וללא הטיפול הראוי לו הפך למהיר רצי הארץ, קבע שיאים בריצות 100 מטר, 200 מטר, בהלסינגי לא הצליח לחזור על שיאיו הישראליים, שהגיע ראשונים בריצות מוקדמות, צויין לשבח בע"פ תוני העולם כספורטאי ישראלי ויחיד שייצג באולימפיאדה את ישראל בכבוד כל שהוא.

איש המשק

אליעזר הופין

בשנה בה עמדו הבקעות הכלכליות במרכז העניינים, לא התבלט כמעט איש מבין אנשי המשק, אף גוף ציבורי אחד לא הציג תכנית כלכלית ברורה ומשכנעת. בחלל זה, הריק ממחשבה, השמיע אליעזר זיגפריד הופין גאום שגרם לחשבון גפשי. היה זה הגאום היחיד שהציע מהפכה מרחיקת לכת. הוא עורר התנגדות נמרצת ביותר בין מפלגות השמאל. הפתרון של הופין: הורדה של רמת המחייבה.

איש המדע

אהרון קצילסקי

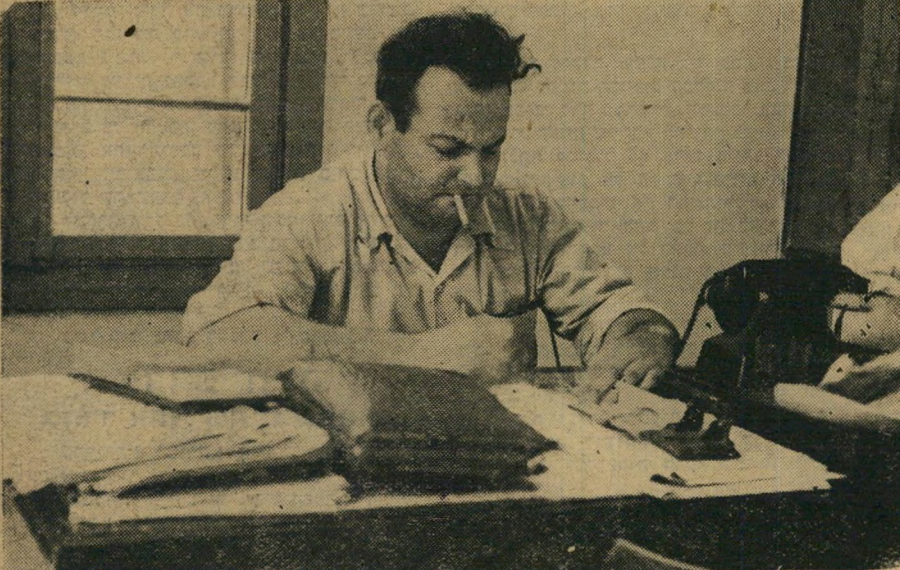
ראשית מחקר המחצבים בנגב, מציאת מים בשממה והסרת מלחם, מחקר רפואי מעמיק היו השנה בין משימות מכוון ויצמן למדע. יו"ר המועצה המדעית של המכון, פרופסור סמו ידו במעבדה. המנהל המדעי של אחד בעולם וחניך האוניברסיטה העברית הפך איש המדע של השנה בשכללו סופית את התהליך של הפקת חומר פלאסטי דומה-ניילון מפרי עץ הקיקיון לשם ניצול תעשייתי יעיל ביותר.

איש המשפט

דוד גנור

משך השנה היו כמה משפטים שעוררו הד רב. אך המשמעות הציבורית המכרעת נועדה למשפטו של עורך-דין צעיר, בלתי ידוע עד כה, שגרם לפסק-דין מהפכני. דוד גנור דרש פסק-דין הצהרתי אשר יאשר את נשואיו של זוג ש' התחתן ללא עזרת הרבנות הרשמית. בהנמקה מזהירה העמיד על הראש את כל המושגים שעליהם התבסס המונח פולין של הרבנות בשטח זה. השופט בנימין כהן קיבל את דעת גנור.

איש העחונות

ראויה לציון הצלחתם של סופרי מעריב, שגילו את דו"ח שמורק, אולם הם אינם יכולים להתחרות עם ירמיהו שמואלי, איש קיבוץ עברון, סופר על המשמר, שראה בע' תונות שליחות ולא מקצוע, סיפק לציבור סנסציוניים: פרשת אדירי, פרשת נוי, פרשת מגדל-גד ופרשות דומות. שורה ארוכה של גילויים שמואלי, שאינו מתכוון להאריך ימים בע' תונות והשואף לחזור למשקו, קבע רמה חדשה למיבצע-רפורמה עתונאיים בישראל.

איש הרפואה

ד"ר יוסף אשרמן

איש השנה בשטח הרפואה היה ד"ר יוסף אשרמן, ראש בית-החר לים העירוני ליולדות בתל-אביב, מעשהו העיני קרי השנה היה עיבוד דו"ח מקיף על מצב הרפואה המלאכותיות בישראל, שטח שזכה לפרסום רב. סומת רבה עקב משפטו של רופא חיפאי שהפך שער-לעזאול לחבריו. ד"ר אשרמן הגיע למסקנות שילליות ביותר, קבע שההפלות גורמות חבלה רצינית ביותר לנשים בהן הן מבוצעות.

איש הכנסת

יוחנן בדר

כמה חברי כנסת הצטיינו משך השנה, ביניהם דוד צבי פנקס המנוח, איש המזרח, ויוהר הררי הפרוגרסיבי, שגרם לאישור הצעת-החוק היחידה שנתקבלה בניגוד לרצון הממשלה - הצעה למתן סטטוס להסתדרות הציונית ושהחזרה מיד. בכל זאת היה איש השנה בכנסת יוחנן בדר, שערך לפני ארבע שנים לא ידע עברית, נתגלה כפולמסך מזהיר. הוא שליכד את הסיעה הפרלמנטרית של תנועת החרות אחרי כשלושה.

שיט יד להברו שעלה אף הוא. שנים עברו את גדר התיל שעל הקיר, קפצו לרחוב, ש' בצד השני.

כל הפעולה ארכה דקות ספורות, לעיני השומרים הנהגים. עד שהצליחו כמה מהם לצאת את השער הראשי, לרוץ, מסביב, אל הרחוב, הספיק כבר יהודה וינבר' גר להעלם בכיוון העיר העתיקה הסמוכה. לחברו היה פחות מזל: בשעת הקפיצה שבר את רגלו, הסתבך בסלילי התיל שלרגלי הקיר, נחפש על-ידי השומרים.

מיד הופעלה רשת המשטרה הענפה לתפוס את פורץ הקופות, הדלתות וגדר בית-הכלא. תמונתו הועברו לכל התחנות, בלשים ובני בריתם החלו מתקשים על עקבותיו. אין כל ספק שנתפוס אותו, הבטיחו השוטרים. בוד לא הטיל איש ספק — פרט לאלה שסברו כי יהודה וינברגר הוסיף עוד מבצע לשורת פרי צותיו, עזב את הארץ שלא בדרך המקובלת על בני-תמותה פשוטים או האהודה על הי-משטרה.

אורחים

שיגרת' ופחות שיגרת'

באיור הארמני אשר במטרופולין ניו-יורק התנהל בשנות השלושים בית-מסחר של אר-מני בשם דורניאן. בחנות זו עבד צעיר אשר נולד לפני 43 שנים ביוון והיגר לאמריקה עם הוריו. הצעיר שחור השער ותד-האף עבד בחנות כיוון שאביו רצה שימשיך בדרכו ויהיה סוחר. אולם כאשר ראה ג'ון דורניאן שהלקוחות פושטים תדיר את הרגל, החליט כי הכתיבה היא עניין משתלם יותר לגבי ידיו.

משך ארבע שנים עבד דורניאן הצעיר בעיתונים קטנים ככתב ספורט. אחר גמלה בו ההחלטה להיות ליופף, וכאשר הגשים אותה פירסם שני ספרים אשר העלו את שמו לאחד המפורסמים בעולם. מאז הוכר כג'ון רוי קארלסון. ספרו השלישי מקהיר עד דמשק, על תכנים במרחב שקדמו למלחמת העצמאות הישראלית זכה לפרסום כשני קר דמיו וגרם לכך שדורניאן-קארלסון יוכנס לרשימה השחורה של המצרים.

קארלסון ביקר בזמן הקרבות בירושלים, החליט לחזור אליה כעבור זמן מה. לפני שבועיים הגיע באניה לנמל חיפה כדי לקיים את החלטתו ולאסוף, מלבד זה, חומר עיוני להרצאות על הארץ שהשודרגה ברדיו וכי סלביזיה בארצות-הברית.

אולם גם הפעם לא בא קארלסון ישר ארצה. כיצד הצליח לעבור את הארצות הערביות השכנות, אחרי שפירסם את ספרו, מבלי שיאונה לו כל רע, זהו סוד שהוא שומר לעצמו, אולם מה שגילה, היה, כי נתקבל לראיון שארך 25 דקות אצל ליזה מוחמד נגיב, אשר הביע דעות חיוביות על ישראל. הפגישה עם ליווה נגיב היתה הפגישה עם ה-מאור. מעניינת יותר היתה הפגישה עם ה-גנרל הנאצי פורנבאכר. הגנרל סיפר לקארל-סון, כי הוא, יחד עם עוד שלושה ארבעה הברים למקצוע ולמולדת, מקימים את הצבא המצרי על כל יחידותיו מחדש. באשר ליש-ראל, אמר פורנבאכר: "אני עובד פה (ב-מצרים) בשכר, ואין לי כל דעות פוליטיות על ישראל".

הפציה המפונים של משפחת רייטר ומנה רייטר החבוקה

לראש השנה: אולטימטום של 48 שעות

צות בהונגריה. ייתכן, בגלל חוסר עבודה, בין המקומות שזיכתו לאומנות הביאתהו לבקר בהם היה בית הנכות בצלאז בירושלים. ביקור שני דרך את ביקורו הראשון שם ואחריהם באו גם שלישי ורביעי. להערצתו של האמן החובב נתחסף גם חוש הפורץ המקצועי: יהודה החליט כי חבל להשאיר דברים כה יפים ונפלאים הרחק ממנו, בבית ירושלמי ישן.

הוא ערך רשימה של כמה חפצים יפים ומשכנים במיוחד, דברי זהב יקרים. את החפצים הגנובים אמר לשלוח לחוף-לארץ; שם יודעים להעריך דברים יפים.

ההעברה מבית-הנכות לרשותו הפרטית של יהודה היתה מישיחק ילדים בשבילו: תוך רגעים אחדים כבר היה בחוץ עם החפצים, לא השאיר במקומם אף סביעץ אצבע אחת. כבעל נסיון נמנע יהודה מלהביא את שללו מיד למחרת היום לחדרו בחיפה, השאירם בבית ידיד ירושלמי, עולה מהונגריה בשם אימרה האוספאטר. רפד. אותו אימרה נהג גם לקבל עבודות צדדיות מידידים טובים, ביניהן: החזקת רכוש שאין מרבים לשאול אודות מקורו.

הפתעתם של השומרים. אימרה שי ביקש לעזור לידגוד וינברגר, הציע את הי-סחורה למכר שני. הלה הודיע לאימרה כי אינו מעוניין, אך כעבור זמן מה, שינה את דעתו: הוא ניגש לביתו של אימרה וללא כל הרעורים מיותרים לקח את החפצים העדינים, התיכם לזהב גלמי.

המשטרה תפסה אותו שעה שהציע את סחורתו בתל-אביב. משם, ליהודה וינברגר, דרך אימרה האוספאטר, היתה הדרך קצרה. יהודה הוזמן למשטרה ובחקירה הודה על מעשהו, נשלח לבית-הכלא היפואי.

משך החודשים בהם היה יהודה תושב המו-כד הצטיין בנועם הליכותיו, בשלחת רוחו. הוא לא התבלט כלל, עד אשר, לפני שבוע, שעה שהחצי הג'וליה המתה מ-200 אסירים שיצאו לארוחת הצהרים, טיפס על כתפי חברו לקשר, נאחו בקור הגבוה (ארבעה מטר), כי

פטרונים לבעייה הכאובה ביותר במדינה, אך פקדי העירייה סברו אחרת, הופיעו לאחר 24 שעות בלבד, פרצו אל הדירה, החלו לפנותה מתפציה. לא הועילה התנגדות האשה, שבעלה נמצא אותה שעה במקום עבודתו. הפקידים החסונים דתפיה, גרמו לחבורת בגופה (ראה תמונה).

בלה לא נרתעה, עמדה ליד פתח דירתה, חסמה בגופה את הכניסה. הפקדים מצאו תח-בולה, נכנסו דרך המרפסת, המשיכו בהוצאת הרהיטים. האשה שעקבה אחריהם נסתה להפ-רע, זכתה לטיפול לא אדיב ביותר שכלל דחיפות ולחיצות אל הקיר. השכנים התמר-מו, דרשו להפסיק את ההשתוללות. לישב את הסכסוך לאחר ההג, כל זה לא הועיל, תפצי הדירה הוצאו אל החצר, השאירו מל-חוריהם דק חדר ריק ואשה פצועה, קרובה לעלפוף.

אותה שעה הוועק הווג הזכאי לדירה זו בדרך החוק, מהר למלא את החדר בחפציו, להרגיש עצמו "בבית". אך רופא המקום פקד על בלה לא לעזוב את מיטתה, גרם על-ידי כך לתקלה רצינית בשעות הלילה: סירוב הבעלים להניח לנשותיהם לישון לבדן. החר-בצה: שתי המשפחות חרפו שיניים, ישני בחדר אחד.

פשעים

הניכו של מלך הפורצים

בעלות יהודה וינברגר, לפני שש שנים, מ-הונגריה ארצה, לא נראה בו כל אות המזמו כי הנער הצנום יהפוך, במרוצת הימים, לפר-רץ קופות ודירות מקצועי, ייתפס לאחר אחת הפריצות המפורסמות ביותר במדינה. אביו היה קומוניסט עתיר נכסים, שנהרג על-ידי הגרמנים בכבוש הונגריה. הילד שנעזב לנפשו, שוטט ברחובות העיר, למד להתקיים מאוכל גנוב מן התושבים שעה שאלה היו בורחים למיקלטים בעת הפצצות מן האויר. הנער היה אמיץ מאד, סכנת הפצצות לא הב-הילה אותו כלל.

בעלותו ארצה, התגייס יהודה לצבא. נשלח לחטיבת הראל הפלמחית. עם פירוק הפלמח עשה את אשר עשו רבים כמותו — נכנס לקיבוץ. אך חיי ההתיישבות העובדת לא מצ-או חן בעיניו, הוא עבר לגור בחיפה. שם עשה היכרות הדוקה עם חוסר-עבודה ועם מלך פורצי הקופות של הונגריה שהעתיק את מושבו לארץ הקודש.

המלך לשעבר לימד את יהודה את כל הסו-רות המרובים של המקצוע. הוא נהג לקחתו אל מייגרשי הגרוטאות בקרבת העיר ללמדו שם פרק בהוצאת תוכנס של קופות וחורים. שלא בדרך המקובלת. הווג שמר על אופיים האקדמי בהחלט של השיעורים, לא ביצע אף פריצה אחת של ממש משך כל זמן ההיכרות. יהודה השתלם גם באיגורף, וזה בתואר אלוף הארץ במשקל זבוב. גופו, על אף צנימותו, היה גופו של מתאגרף קלאסי: זרר-עות ארוכות, רגליים ארוכות וזריזות, מותנים צרות, כתפיים רחבות. מלבד איגורף עסק גם באומנות האהובה עליו: הציור, אותו למד בימי נעוריו הרחוקים באקדמיה הונגרית.

העירבה מקצועית. יום אחד החליט כי הגיעה השעה להשתמש בתורה ששמע מיודו המלך לשעבר, הפך להיות פורץ מקצועי. "אני יודע מה בדיוק דחף אותי למקצוע." היה נוהג לומר לידידיו בקול מדוד ותרבותי, כמי שמהרהר בבעייה מתמטית מעניינת. "ייתכן שזה בגלל הרגלי נעורי בזמן הפצ-

(המשך נעטוד 6)
הזקן) שנקר להרים את קולו החלש בצעקה גדולה: "לא נחתום ויהי מה!"

כלי סימן חיים. זה זמן רב שלא הראה שנקר אותות חיים בשטח עבודתו כנשיא הי-תעשיינים, בילה את מרבית זמנו לא במרכז, בבית התעשייה בתל-אביב, כי אם בירושלים. הפעם ניתנה לו טוב ההזדמנות לפעול: שלוש פעמים נתקבל לראיון על-ידי שר הי-מסחר והתעשייה. שלוש פעמים הצהיר שלא יחתום על ההסכם, באם לא תיאות הממשלה לכלול את התוספת של 6.400 ל"י בחישובי מחירי המוצרים. שלוש פעמים סירב השר, הודיע שהאינדוס לא יעלה עוד.

למחרת נודע כי מחירי השמן והסוכר יוכי-פלו בעקבות הכפלת שער הדולר ליבוא מצ-רכים אלה. באותו יום שלחה ההסתדרות אולטימטום להתאחדות: "אנו מחכים עד יום ששי".

ביום ששי נחתם ההסכם על תוספת היוקר.

דרכי חיים

בחדר אחד. שתי משפחות

"המורה! המורה! אנשים זורקים החוצה את הרישוק, רוצה מהר ביהת!" המורה: בלה רייטר. בית-הספר: החייל. המקום: שיכון העירייה ביד-אליהו ליד תל-אביב. הרקע: גירוש משפחה הגרה ללא זכות בדירה שהיא רכוש עירוני. הזמן: ערב ראש השנה תש"ג.

בלה רייטר גרה עם אמה החולנית ושומרת הדת עד לפני ארבעה חודשים עת נישאה לעולה חדש לא דתי, חסרי-כל ותושב מעברה. היחסים בין האם לבת הורעו בשל כך והווג מצא מחסה בבית אחותה של בלה שגרה עם בעלה בחדר אחד בשיכון העירוני. עם קבלת דירה חדשה בשיכון הסודרתי עזבו אחותה וגיסה של בלה את החדר, לא הודיעו על כך למחלקת השיכון העירוני, הניחו לבלה ובעלה להתגורר בדירה.

העניינים הלכו כשורה עד שנודע הדבר לפקדי העירייה ביד-אליהו ששלח אולטימטום למורה הצעירה לעזוב את החדר תוך 48 שעות, לפנותו לטובת פקדי עירייה אחר הרי-שום בתור זה זמן רב, סובל יחד עם אשתו ההרה מחוסר דיוור מתאים. ערב ראש-השנה אינו זמן אידיאלי למצוא

הארץ

..נשאר המורים עד היום הזה בלי חוזה שכירות (על המשטר)
משה מזרחי, ג'ן-שלמה טיפה מרה באמת.
חתיקי הפרדסים מקבלים הדרכה ב-שיטות חדישות שיחשכו זמן וכסף (מעריב)
שלמה הררי, חיפה
כל תפוז יתקלף אוטומטי.
משקים שנפלן מהמנוף נפצעו (דבר)
יעקב בלצר, גבעתיים
המנוף התחלק לשניים, מפ"ם ומפא"י.

כך תתחייב כל חרבת שיכון להיות פתוחה לכל מועמד (הצופה)
יעקב נומברג, תל-אביב
מצוין! החרבות תמשכנה יתירים ודבזים!

פורץ קופות זכא יהודה וינברגר, זרועות ארוכות, רגליים זריזות, מתניים צרות, כתפיים רחבות

אנגליה

כרו בסרם

מסביב למסלול ההצגות בפרנבורו הצ'...
סופפו למעלה מ-100 אלה צופים לחזות בת-
צוגת האויר הגדולה ביותר שנערכה עד כה
בבריטניה. ברעמים אדירים המריאו המטוסים
החדשים. ביניהם: ד. ה. 110 מטוס-קרב
בעל צורה משולשת ושני מנועי סילון אוי-
רים, שנחשב לטוב ביותר מסוגו בעולם.
הטייס היה ג'ון דרי, אוטרלי בן
30 שהתגייס כטייס במלחמה, הפך טייס
המריא במטוס הסילון עד גובה 12 קילומטר,
צלל חזרה במהירות של 1200 ק"מ לשעה.
גובה כמה עשרות מטרים, התיישר המ-
טוס, לעונג הצופים. דרי ביצע סיבוב דרי,
כדי לחג מחדש על הקהל. ואז בא האסון:
בשקט (המטוס עבר את מהירות הקול, תנו-
עתו לא נשמעה) נראה המטוס הגדול מת-

גרמניה

משקל אהבה

מטך הברזל גורם לטראגדיות אישיות
רבות. אך שום טראגדיה אינה מגיעה לנו
של טראוצ'יקה, סוס-היאור של גן-החיות ה-
ברליני.
טראוצ'יקה שיך לעולם האימפריאליסטי.
שתי הטונות שלו שוכנות בברלין המערבית.
אולם אהבתו לא הכירה בגבולות פוליטיים.
הוא התגעגע לאולגה, הקלה ממנו בחצי טון.
עוד לפני זמן רב קבע עמה פגישה. שהיתה
צריכה להסתיים בהקמת דור חדש של סוסי-
יאור גרמניים.

אולם אין אהבה בין מזרח ומערב. החודש,
ביום הקבוע, לא הופיעה אולגה לפגישה.
כי אולגה היא קומוניסטית נאמנה, דירת גן-
החיות של לייפציג בגרמניה המזרחית.
הסבירו פקדי גן-החיות, בהשתתפם ב-
כאבו של טראוצ'יקה: האהבה נפלה קרבן

שלושה מי יודע?

בשבוע שנזרל פואר שהאב תפס את
השלטון בלבנון והגנרל קארלוס אי-
כאנא? נבחר נשיא ציילי ערכו סטטיסטיקאים
סיכום מספר השליטים הצבאיים בעולם, הגי-
עו למערך מעניין למדי: שלושה שליטים
בדרגת גנרליסימו (סטלין, פרנקו, ציאנג
קיי-שק); שני מרשלים (טיטו ביוגוסלביה
ופיכול בסיאם); 13 גנרלים (ביניהם: פרי-
רון הארגנטיני, נגיב המצרי, הודיה האל-
באני, קים-איריסן הצפונקוריאן); 2 קולור-
נלים, לו טננטקולונל אחד וסמל אחד (בא-
טיסטו הקובאני).

המטכיל הצ'כוסלובקי החליט להביע את
הערכתו המלאה לדרך האולימפי בעל שלר-
העצמאות, אמיל ז'ופק; שבועיים
אחר שובו מהלסינקה העולה מדרגת סרן ב-
צבא הקבע הצינכי לדרגת רביסרן.
מייג'ור שמואל וייזר, יצור-הטכס-
שיל היהודי-אנגלי שהתפרסם בתמיכתו הפע-

הצופים במיפגן פרנבורו נופלים לארץ עם התרסקות ה-110

הרמקול השמיע את הקריאה "הזהרו!"

לפקודת הממשלה המזרח-גרמנית, שאסרה על
אזרחיה לבקר בגרמניה המערבית.

אוסטריה

הפתרון: שרשרת

שתי נשים הנדחקות יחד בכניסה לתא
טלפון ציבורי בוינה, בירת אוסטריה, אינן
עוונות אשה את רעותה, אלא להפך, משת-
רות פעולה. כי בתאי הטלפון היוגאיים הת-
רוממות רצפת התא מבשרת את סיום השיר-
חה. אם המשוחה יכול לעצור בעד הרצפה
מהתרומם הוא יכול להמשיך בשיחה מבלי
להטיל מטבע נוסף הגורם לשקיעת הרצפה
המביאה לקשר טלפוני. התוצאה: יונאי
המופיע לתא תפוס מוזמן, דרך כלל, לחסוך
את כספו על-ידי עלייתו על הרצפה והת-
זקתה במצב שקוע שעה שקודמו יוצא את
התא.

השבוע מצאה הנהלת הדואר, הטלפון וה-
טלגרף האוסטרית פתרון מניח את הדעת:
החקנת שרשרת בפתח התא המגבילה את
הכניסה לאדם אחד בלבד.

פורר באויר. חלקי הגוף צפו בנחת לכל
העברים ואילו שני המנועים, השוקלים טונה
כל אחד, המשיכו בדהירה שגעונית, מתהפי-
כים באויר. כעבור קרוב לקילומטר הת-
פרק: אחד נתקע במכונת-שידור שחנתה
בקצה הגדה, מעכה לחלוטין; השני המשיך
בכיוון לגבעה קטנה, עליה ישבו אלפי צופים
שכאו - משפחות משפחות, עם שמייכות
ואוכל - לחזות במיפגן.

הרמקול הספיק רק להשמיע את הקריאה:
"הזהרו!" לפני שהמנוע צלל בתוך אוסף
האנושנת בהתפוצצות אדירה, כעבור כמה
דקות, נמנו 28 גחיות (כולל הטייס ועוזרו)
מונחות על הגבעה ר-63 פצועים פזורים מס-
ביב. בין קהל המזומנים במרכז השדה בכ-
תה אשה בלונדית יפה, אשתו של ג'ון דרי.
אותה שעה עזבו כמה מאות תושבי לונדון
אולם קולנוע, נרגשים ושבעי-נחת מן הסרט
שראו, הסרט: מכשול חזול, אודות טייסי-
ניסויים אמיצים הכושבים את האויר ועוב-
רים את מהירות הקול, כבמציאות של פרי-
בורו, מת הטייס הגיבור ברגע שהשיג את
נצחונו על האויר.

יום אחד אחרי שהעולם הזה (777) פירסם
את תמונות שלושת בתיו של רב יוסף ב-
הדגישו כי באו מהונגו הפרטי, מהר סופר
דבר למסור פרטים נוספים על בתים אלה:
אחד נבנה לפני 22 שנה, בירושלים, ובו גרים
השר, משפחתו, משפחת בנו ומשפחת בתו,
השני נבנה לפני 16 שנה בנתניה ובו גרה
בת השר (הנשואה לקצין בצבא-הקבע); הש-
לישי נבנה בכפר אביחיל, מושב חברי השר
מן הגדוד העברי, ובחלקו נמסר למשפחת
עולים חדשים.

אלך פעם ביום

כשנשאל לרשמיו על בית-הסוהר השיב
עמום קינן בדברי פושע מועד, חברו ל-
מאסר, שאמר: המאסר עצמו אינו עונש. ה-
עונש הוא - מי אוסר אותך ועם מי אתה
אסור.

חוקי הפלמ"ח, שנפגשו לאחרונה ליד
קברו של יצחק שדה, התראו לפני שבוע
במסיבות משמחות יותר - משורר הפלמ"ח
חיים (עד עלות השחר) גורי נשא לאשה
את עליזה בקר, יודיתו מאז נפגשו בני-
דוד פלמיחי בנגב, כמוהו סטודנטית למדעי
הרוח באוניברסיטה העברית.

גבר רחבי-פנים ועטורי-זקן שעורר תשומת
לב באזור בתי-הקפה התל-אביביים לא היה
אלא טולי (הוי, ירוקה אני) רביב, מייסד
החייטרוני יליד צפת, שהחל עזר, בשעתו,
בבימוי סרטים (48 שעות ביממה) והתמחה
במקצוע זה בצרפת. מטרת ביקורו: הסר-
טת מספר סרטי תעמולה.

כשסיכם קול ישראל את מאורעות השנה,
שירד, בין השאר, את טכס בחירת נשיא
המדינה. יודעי ערבית שמו עתה לב לפרט
משעשע: כשניגש חבר-הכנסת פארס חמ-
דאן להכריז על הסכמת רשימת החקלאות
נהפיתוח הערבית לבחירה, אמר (בער-
בית): "...רשמתי מצביעה בעד השייך...
אה...הדוקטור חיים וייסמן..."

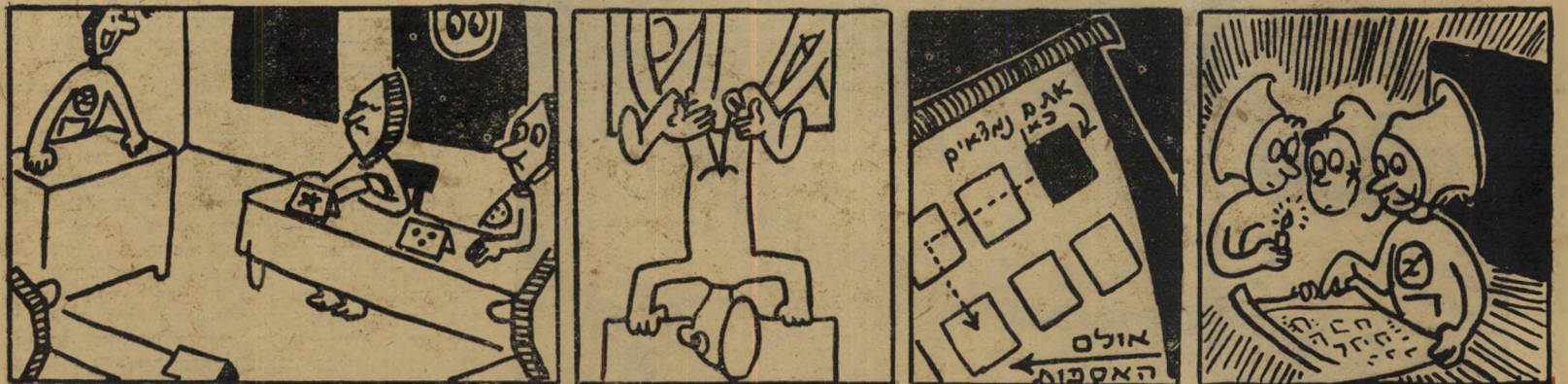
נראה שמשך השנה חלו תמורות גם בלבן
של פארס חמדאן, תומך מפא"י המוש-
בע שבלעדיו לא יתכן רוב מפא"י בכנסת.
הוא החל מתלונן בפומבי על יחס המדינה
לערבים, אמר לפני שבוע: "הגורמים הר-
גו את היהודים ביום אחד, היהודים הורגים
את הערבים אלף פעם ביום!"

השבוע נפוצו שמועות כי מויש פרל-
מן, ראש שירותי המודיעין הממשלתיים,
המשימש גם כמנהל שירות השידור החליט
להתפטר מקול ישראל למסור את הנהלתו
לאדם שיתמנה לסגנו. המועמד הרציני, לפי
השמועה: ד"ר משה אבידור, סגן המנ-
הל הכללי של משרד החינוך והתרבות לעני-
יני חינוך ותרבות למבוגרים, הכשרה גור-
פנית, נוער וענייני חוץ.

בין המתפרים משירות ממשלתי: עמי
נואל מור, איש כפרי-חזקאל חתיק ה-
הגנה, לשעבר מושל צבאי שהיה אחראי
לענייני הערבים במשרד החקלאות. סיבת
ההתפטרות: הוצאת המאזר לאדמות מוברות,
בהנהלת איש אלונים לשעבר, ראובן אל-
ני ממחלקתו.

ידיעות בלתי-רשמיות באו מראש עיריית
תל-אביב וראש סיעת הציונים הכלליים בכני-
סת, ישראל רוקח; הוא סובל מלחץ
דם גבוה ומליקוי מרה, כשמצב בריאותו
משתנה כמעט יומית.

הרפתקה מצולמת ההוא

הטביר לאור נר את הדרך לאולם הישיבות, בו התקיימה
הישיבה המכרעת. הם התגנבו לחדר שמעליו מוטקה
טיפס החוצה, כשורות וטוטו מחזיקים אותו בהפלגות
מבעד לחלון ראה תמונה מפזיזה: ראשי כל המפלגות
ישבו מסובים בחדר, כשראש מפלגת אנראנו מגיש להם
את תכניתו הודונית.
תרת של משוגעים. יחד עם מוטקה וטוטו.
ראש המחותרת, יצאה לרגל במיפקדת מפ-
לגת אנו-אנו. ואחרי הרפתקה מסוכנת הצ-
ליחו שדושתם לטפס לאחד החלונות.
בחדר החשוך הוציא מוטקה מניסו תכנית של הבנין,

אחרי שהתפוצצה הגיעה רותי לזוכב
מריבוע, מאוכלם נזע אנשי-מפלגה הקרואים
שולאים, שהיו להם רמקולים במקום רא-
שונים, שם נהדאה רותי בביית-המשוגעים,
מקום מישכנם של הדולאים שנוודו בעני-
ראשים, פגישה כמוטקה איש-הפלמ"ח וכמח-

האיל החולם בהקיץ

רמז לתפקידה העיקרי, משלחת למשא ומתן העצמאות עם בריטניה הגדולה) הציע אלנחאס את מועמדותו כמוכר כללי. תמורת ויתור משכורתו כשופט, החליטה המפלגה לשלם לו 70 לירות לחודש. היתה זו הכנסתו היחידה משך שנים רבות.

מאותו רגע הפכו חיי אלנחאס קודש למאבק המדיני של מצרים. הוא אוכל פוליטיקה, הוא שותה פוליטיקה, הוא נושם פוליטיקה, נהגו אז לומר עליו. הוא אפילו לא מת חתן כי הפוליטיקה מעסיקה אותו גם בלילות.

בשנת 1924 הכיר העם המצרי במאמציו: בממשלה הראשונה, שהוקמה עלידי סעד זגלול, נתמנה אלנחאס שר החברה. כאשר בשנת 1927 מת סעד זגלול השתלטה מברכה על מפלגתו: לא היה איש בין המנהיגים שנתרו שיכול היה להבחר פה אחד לרשת את מקומו. עד אשר הועלתה הצעת פשרה: מוסטפא אלנחאס, מוכר המפלגה, הגדולים הסכימו: אלנחאס היה אישיות בעלת חשיבות משנה, כל אחד קיווה שיוכל לשחק בו כרצונו. להפתעת כל המצרים היה זה אלנחאס ששיחק בהם כאחת נפשו. מב לי להסתבך בתככים הפוליטיים שכבר חדרו או למפלגה האדירה, הוא סילק את המנהיגים אחד אחד, עד כי נשאר שליט כלייכול של הוועד. המנהיגים המסולקים הקימו להם מפלגות משלהם, שונאים את אלנחאס עד היום.

שנים אלה היו שנות חייו הגדולות ביותר. לא היו אלה כולן שנות נצחון — לא פעם הודח מן השלטון, שוטרים מזוינים באלות פיזרו את אהודיו שהתאספו, עגבניות רקו בות וביצים מסריחות הומטרו עליו בהופעו תיו, איסמעיל סידקי באשא הוריד את תש לום הפנסיה שלו ל-66 לירות. אולם למוסטפא אלנחאס היו גם רגעי המזהירים, שבגרו על כל הפגיעות והעלבונות. בלונדון, ב-26 לאוגוסט 1936, הוא עמד בראש המשלחת שחתמה על חוזה העצמאות עם בריטניה; הוא היה האיש שתמיד ידע לומר "לא" ל"מלך פואד ולמלך פארוק אחריו. עד אשר הודח בשנת 1937 מהשלטון.

קדש קפיצה לעושר

כשחזר אלנחאס שוב לא היה אותו מנהיג לאומי. היה זה בפברואר 1942, בזכות הטנ" קים הבריטיים שכינתו את ארמון פארוק ואליצוהו להחזיר את נחאס לשלטון. משך שנתיים וחצי שלט הוועד במצרים. אלא שעתה לא היתה לפניו כל מטרה לאומית: הוא החזיק בשלטון לשם שלטון בלבד.

גם אלנחאס לא היה אותו אלנחאס. הוא התחתן בינתיים ואשתו זיינב — צעירה שמנמנת וחיננית — הביאה עמה תאוה גדולה לממון ומותרות. יחד עם זה הביאה עמה את פואד סראג אלדין השמן, עורך דין שאפתני ומפונק. תוך זמן קצר הפך סראג אלדין למושר החוטטים של הוועד — מוכירה הכללי של המפלגה, שר הפנים של הממשלה, מבצע העסקים המפוקפקים הגדול ביותר, מאהבה. הרשמי של זיינב אלנחאס.

בשבילו, כמו בשביל שאר בני פמלייתו, לא היתה המדיניות ייעוד, אמצעי למאבק — היא היתה קרש קפיצה נוח להתעשרות, מקור להשפעה בלתימובבלת. גם אלנחאס קיבל את חלקו: במקום הדירה הצנועה שהיתה לו, רכש שני ארמונות-הדר. בן האיכר העני הפך בעל אחויות (1600 דונם רשומים על שמו, 4000 על שם אשתו). האדם שבשנת 1937 ויתר על משכורתו החודשית של 110 לירות מצריות) לטובת קרו ההגנה המשפטית של הוועד הוציא ב-13 במרס 1952 סכום של 128.000 לירות בצ'ק אחד מהבנק.

אנשי פמלייתו המשיכו לספר לו כי הוא עדיין מנהיג האומה ושלמו למשרתים שיצטופפו סביבו וינשקו את ידיו והופיעו בפומבי. היה מספיק שימסור הודעה כדי שהעני תונות תתמלא ויכוחים בעדו או נגדו. עד אשר בא ה-26 ביולי, פארוק עזב את מצרים, העם פקח את עיניו וראה כי איליו אינו אלא איל כלוב.

יחד עם העם, פקח גם אלנחאס את עיניו. הוא הופתע לראות כי שוב אינו המנהיג הגדול של ארצו; במ קומו זוהר כוכב חדש. אך לרוע מזלו, לא הבין המנהיג הישיש עד כה מה אירע בדיוק. השבוע נמוג, סוף סוף, חלומו של מוסטפא אלנחאס: נוכח המצב החדש השורר במצרים והשינויים הגדולים שחלו, הוא התפטר מראשות הוועד, הודיע כי סגר סופית את ספר חייו הפוליטיים.

זו היה עתה בודאי גורל בדימוס. אלא שלנער המוכשר היו דעות משלו: הוא רצה להמשיך את לימודיו ולהתקבל לאוניברסיטה.

קיצרנו ניסה לשכנעו, אמר כי כל הלומד חינוך בבית הספר התיכון חייב תמורה לממשלה, צריך ללמוד במכללה הצבאית אם רצון הממשלה בכך. אך מוסטפא התעקש: "את הסטיפנדיה קיבלתי בשל כשרוני", הוא ענה, "לא כנדבה". ועקשנות היא הקו הבולט ביותר באופיו של אלנחאס גם כיום.

בשנת 1900 גמר אלנחאס את חוק לימודיו כעורך-דין

מוסטפא אלנחאס, 1935, עם צעירי אל-וועד על חוף איכסנדריה שמנמנת חיננית + שמן מפונק =

מוסטפא אלנחאס, 1952, בפולחן האהוב: נשיקת-יד לראווה 128,000 לירות בצ'ק אחד

ונכנס לעבוד במשרד עורך-דין ידוע בטנסא, עיר מחוז כפ-רית. משך שנה אחת הוא הספיק להרוויח יותר מראש המשך רד עצמו, יצא למסע השתלמות וטיולים באירופה. הוא נשאר שם למעלה מחודשיים, הוציא 40 לירות בדיוק, כעבור 50 שנה יצא אותו מוסטפא אלנחאס למסע דומה באירופה שארך שלושה שבועות. הוצאותיו: 20.000 לירות מצריות. כעבור זמן קצר, מונה אלנחאס שופט שלום באזורים הכפריים, הועבר לאחר מכן לקהיר, בתפקיד זה החל שמו מתבלט, אישיותו ללבוש קומה. אחד המשפטים שהובאו לפניו היה של בעל אחויות עשיר שהכה אחד מאריסיו, פלאח עלוב.

לא היה במקרה שום יוצא מן הכלל — הדבר היחיד שהפטיע היה כיצד מצא הפלאח עזו בנפשו להתלונן על אדונו. כמה ימים לפני המשפט נקרא השופט אלנחאס אל ראש הממשלה שהודיעו כי עליו לזכות את בעל האחוזות, "אחרת יהיה זה תקדים לא בריא".

אלנחאס יצא אז משרד ראש-הממשלה מבלי לומר מלה. כאשר הופיע לפניו הנתבע המכובד, מצא אותו חייב בעבירה, קנס אותו בחמש לירות. בעיני הצמרת היה זה צעד טפשי ביותר; אך בעיני העם היה זה מיפנן כוח ואמיצות נדיר.

עגבניות רקובות וביצים מסריחות

כאשר יסד סעד זגלול את מפלגת הוועד ("המשלחת" —

כאשר גמרו חוליות המשטרה הצבאית המצרית את סריי קותיהן ועצרו את מנהיגי מצרים המדיניים בשלב השני של ההפיכה הצבאית, השאירו אחריהן איש אחד מאוכזב מאד על כי לא נאסף יחד עם שאר העצורים. היה זה מוסטפא (הבאשא) אלנחאס, ראש מפלגת הוועד. לא שהמנהיג הגדול רצה דווקא לטעום טעם מעצר צבאי, אך פסיחתו של המוסטפא עליו העליבה אותו קשות: זו הפעם הראשונה ש' מוסטפא אלנחאס לא נחשב בין אירי עמק הנילוס.

בדמיונו חי עדיין מוסטפא אלנחאס בתקופה שבה היה אליל העם המצרי, יורשו של סעד זגלול, "אבי האומה", ששמו היה בפי כל. יחסו של מוחמד נגיב אליו — תערובת של חמלה וזילזול — העך מידו במבוכה הדומה לזו של שחקני הקול-נוע האילם שראו פתאום כי המסך נתמלא שחקנים מדברים וכי שוב לא היה להם, החתיקים, מקום בעולם הסרטים. אחרים מהם הסתגלו למציאות החדשה, הסתפקו במקום קטן יותר; אחרים נטשו את עולם הבד, פנו לשטחים אחרים.

מוסטפא אלנחאס לא נקט באף אחד משני הדרכים האלה: הוא המשיך להתעלם לחלוטין מן המהפכה, חי בעולם הבלתימציאותי של העבר. לא כל אדם יכול לעשות כן. אור לם מוסטפא אלנחאס אינו ככל אדם אחר: אין כמעט איש אחד במצרים שלא ינק מאג' דות ההערצה על מעשי המנהיג הגדול. מפ' לגתו הגדולה היתה מעוניינת לטפח פולחן המנהיג, שמרה עליו כנכס פוליטי (רגשי) חזק בתקופה שתוכה בעקיפין באהדת כל מי שיוכר למנהיג את חסד נעוריו.

ביאמה: התורה כולח

היו אלה נעורים מופלאים, מוסטפא אלנחאס נולד בשנת 1879 בכפר סמנוד הקטן, במצרים התחתית, למשפחת פלאחים ענייה. בחדרו של שייך זקן למד הילד מוסטפא קראו וכתוב, קיבל כמה שיעורים בחשבון וקוראן. כשהיה בן שמונה, ערך אביו נש' פיה קטנה לכל מכריו, חילק להם סוכר בלול בשמן; הילד מוסטפא הגיע לגיל בו היה צריך לצאת לעולם הגדול ולפרנס את עצמו. אביו בחר לו מקצוע נישא: אלחוטאי. הוא שלח אותו לליד משפחה, אלחוטאי במשרד הדואר המקומי, שידריכו ויכשירו למקצוע זה. הילד ניגש לעבודה ברצינות רבה, החל ממלא את תפקיד מדריכו כעבור 24 שעות. ידיו המשפחה נדהם: הרי משרד הדואר מקצה חודש תמים של לימודים לאדם מבוגר ה' רוצה ללמוד את המקצוע — הוא עצמו היה זקוק לחקופה זו — והנה ילד לו למד את כל התורה תוך יממה אחת.

בחופשתו הראשונה נסע הפקיד למפקח האזורי בעיירה הקרובה, סיפר לו על הפלא המפקח התקשה להאמין ורק לאחר שבא בעצמו לסמנוד השתכנע. הוא אחז בידי מוסטפא, ביקש ממנו שיקחהו לאביו. "מדוע אינך שולח את בנך ללמוד בבית-ספר?" הוא שאל את האב.

היתה זאת שאלה מפתיעה במקצת: מוסטפא היה בן פלאח ומעולם לא למד בן פלאח בבית-ספר. כבר כך ידע מוסטפא יותר ממרבית בני מעמדו, אך רעיון הלימודים

מצא חן בעיני אלנחאס האב; הוא החליט לשלוח את בנו לבית-הספר העממי הממשלתי בקהיר, שם יקבל חינוך חינוך, וכך, בתחילת עונת הלימודים של שנת 1887, ראתה קהיר את שני הכפריים, האב והבן, יורדים מהרכבת, שזו הפעם הראשונה בחייהם נסעו בה, לבושים קפסטי כותנה עם פסים, עיניהם פעורות למראה הפלאים של העיר האדירה. צעדו הראשון של האב היה לחקת את בנו לרובע אל-אזהר העתיק לביקור במסגד סידנא חסן. הילד מוסטפא התרשם מביקור זה ובהפכו באשא ומנהיג האומה הקפיד לבקר את סידנא חסן כל פעם שעלה או הורד מן השלטון.

צעדו השני של האב היה לקנות חליפה אירופית וטרבוש אדום לבנו, למען יריגש נוח בין שאר תלמידי בית-הספר; הבחינות שנערכו לו עלידי מנהל בית-הספר עצמו זיכו אותו לכניסה לכיתה ב'. מאו, ועד שסיים את בית-הספר העממי, צעד מוסטפא אלנחאס תמיד בראש, גרשם כאחד התלמידים המזהירים ביותר שעברו בו.

כשרון, לא נדכה

הישיגו זיכו את מוסטפא אלנחאס בלימודי חינוך בבית הספר התיכון. שם הוא הוצע בין התלמידים המצטיינים אשר לורד קיצנר, מנהיג העליון הבריטי במצרים, ביקש להעבירם למכללה הצבאית. אילו הסכים אלנחאס לבחירה

קולנוע

האמריקאית תחזור בה, תמנע מלביל על את אשרתו של השחקן.

סרטים

קרנבל בטקסס

קרנבל בטקסס הוא סרט זמיר שחייה מחול-הומור, המכיל קצת מ" כל דבר, ואם כי איננו משהו מיוחד במינו, הריהו משעשע למדי. קורני (רד סקלטון), הוא אמן של יונה פרק הנווד ממקום למקום בחב" רנה שותפתו דבי (אסתר ויליאמס), כאשר מחליפים את קורני בון סא" בינס (קינו ויין), מיליונר טקססי, שר קע האביון בחובות ובצרות. בינתיים מתאהבת דבי בקאובי בעל חן וקול (האוארד קיל) והסיום, כמור בן, הוא ככי טוב. העלילה היא ב" בחינת טפל, העיקר הם בדיחותיו של סקלטון, שיריו של קיל, ריקודיה של אן מילר וגם — לאלה שטעמם רטוב — שחייתה של אסתר ויליאמס.

בקצרה

בוכתי יקירתי. בטסי דרייק זוכה במקומות ישיבה באוטובוס ב" זכות בובה הדומה לתנוקת. היא גם זוכה במיליונר מצחיק. מסע לקול תופים. מל- חמת סכינים משעממת מתחת למים. בין המשתעממים: הגיבור גרי קופר. מצוד דרמטי. סרט גנג סטרים איטלקי, למטה מהרמה האי-טלקית.

ספורט

כדורגל

"אחד. שניים. שלושה!"

כשפאר קבוצות הכדורגל בארץ, מכבי תל-אביב, הופיעה על מגרשה המדושא של הפועל פתח-תקוה ל" משחק ידידותי, ריגנו רבים מאוהדי הספורט על הקבוצה נחלשה, יא תחזור על הקציר שקצרה בעונה זו עברה בנצחה את יריבתה מפתח תקוה בתוצאות 1:0 במשחק גביע נהדר.

הבתורים שהיו לבושים כחול גר או שרופי שמש, לא שמעו לקול מאמנם להימנע מלהתרחק בים ביום המשחק, לעומתם נראו הפתח-תקוה אים טריים יותר, נחשוי-החלטה ל" תקן את הרושם הרע של אותה מפי- לה, יסוד תקוותם: שלשלת מצוי- גית קצרה אך מבטיחה על קבוצות נבחרות כבר בתחילת העונה, אימו- יים רצופים, רצון ומרץ האופייני ניה לקבוצה.

המכבים לא התמהמהו בפתיחה ואילצו את השופט רוזנבאום להיות אורח קבוע בצד הפתח-תקוה של המגרש. צירופים מהירים, יפים לעין, בלבול לגמרי את הגנת הפועל אך שייע גלור, עם כל חיבתו לשער ה" יריב, החטיא בזו אחר זו הודמגי- יות מצוינות, גרם בכך להחלשת רוח קבוצתו, בזכותו להערת ראש קבוצה- תו הזר, יוסל מרום: קליקו!

לאחר מחצית מאופסת תקפו התל- אביביים שוב, הצליחו בעזרת גלור להבקיע שער שהיה לדעת הכל פתי- חה למכול חדש של שערים, אלא שהפתח-תקוה סברו אחרת. כדורי- הרצים נשלחו לעתים תכופות יותר לכיון שער היריב, ערערו את הגנת מכבי שהסופר שלה, אלי סוקס, נאלץ לותר על המשך המשחק מאפי- סת כוחות. תוצאה של אי-אמון, היה י" סוף פתיעי של התחלה מוצלחת. בתנופה רבה תפסה קבוצת הפועל, שכולטים בה צעירים, הצליחה לכסוף להכניע את שוער מכבי אברמלה בן דורי שתוך זמן קצר בלבד ספג שני שערים שלא ניתנו להעצר. הקבוצה שבשורותיה המשת החלוצים של ה" נבחרת הלאומית עמדה הסרת-הגנה ומשוחת לשריקת השופט. אך קהל הילדים הפתח-תקוה רצה בהמשך המשחק, צעק לעבר המכבים: "אחד, שניים, שלושה!" היתה זו הנקמה הנכספת לה ציפה הפועל פתח-תקוה, ולה היה זכאי מכל הבחינות.

כוכבים

אין כניסה

מהו המאורע הגדול ביותר בעיני ים הקולנוע?

מאות אחדות של בריימול, שהת- אספו בשבוע שעבר באחד מבתי ה" קולנוע בניו-יורק קבעו שוב: הגנת בכורה של סרט צ'אפליני.

משך שעתים ו-23 דקות נגולה לעיניהם עלילת אורות הבמה, יציר- תו האחרונה והגדולה ביותר (לדעת מרבית המבקרים) של גאון הסרט. צ'אפלין, כדרכו, לא רק משחק ב" כרט את התפקיד הראשי, הוא גם כתב אותה, חיבר את המוסיקה עברו רו, ביים אותה. שנתיים וחצי נמשכה מלאכת הכתיבה, והכנות להסרטה, אולם הצילומים עצמם לא ארכו יותר משבועות ספורים.

שחקנית-במה בלתי ידועה כמעט, קיייר בלום, הוזמנה על-ידי צ'אפלין מלונדון, למלא באורות הבמה את התפקיד הנשי הראשון. היא ממלאה בסרט תפקיד של רקדנית צעירה ש" נואשה מחייה, עומדת לאבד עצמה לדעת. צ'אפלין, כאמן במה-זעירה מוז- דקן ומתנון, מעודד את הרקדנית, מתווך לה את השאיפה לחיים, עונו י"ה להיות לכוכב, בעוד הוא עצמו הילך מדחי אל דחי.

בלתי רצוי. כתום הסרט קמו וראספים על רגליהם, ערכו לאמן שפסע אל הבמה בצעדים איטיים, כהחותרו קידה, תשוות סוערות.

ימים מספר לאחר הנצחון עלו צ'אפלין, אשתו הצעירה אונה (בתו של המחזאי הנודע יוג'ין אוניל), ארבעת בניהם הקטנים, על סיפון קוין אליזבט שהביאה אותם לאנגליה, להצגת הבכורה הלונדונית, בהיותם על הים הגיעה לאונייה כשורה לא נעימה: משרדו של התובע הכללי האמריקאי עלול לא לאשר את כניס- תו מחדש של צ'אפלין לאמריקה.

כיוון צ'אפלין, יליד לונדון, עורנו נתון בריטי, לאחר שלושים שנות שהות באמריקה, אין הוא רשאי ל" הכנס לארצות-הברית אלא באמצעות אשרה. אשרה זו, לחזור להולנד, אצמם ניתנה לו, אך עתה עמדה להיות מבוטלת כיוון צ'אפלין נחשב, לדעת המשפלה האמריקאית לבלתי רצוי מבחינה מוסרית ופוליטית.

לחץ קאתולרי. אורח חייו של צ'אפלין לא נשא, זה זמן רב, חן מלפני חלק מן העתונות האמריקאית, ביחוד זו שהיתה שייכת להירסט. הם ראו רע בזה שנשא, בזו אחר זו, ארכע נשים, כולן צעירות ממנו בשנים רבות, נפרד משלוש מהן לאחר סערות-פרסומת גדולות.

ביחוד ובעיקר העלה את חמת חלק מהציבור כאשר הגישה שחקנית צעירה בשם גון בארי תביעה נגדו, טענה כי ילדה הבלתי-חוקי הוא בנו של צ'אפלין.

בית-הדין פסק לטובת התובעת וצ'אפלין זכה בפרסומת רעה ביותר, אשר הויקה במישרין להצגת מסייה ורזו שלו באמריקה. הוא נאלץ, בגלל לחץ קבוצות קאתוליות, להסיר את הסרט מעל הבד.

חזית שנייה, גם דעותיו הפור- ליטיות השמאליות לא הועילו לחב" בו על חלק מסוים, רב השפעה ורעשני מאד, של הציבוריות האמרי- קאית. נאומיו הלוהטים למען חזית שנייה, בשנת 1942, הוזכרו לו לגנאי לאחר המלחמה כאשר מצב מלחמה קרה היה קיים בין בנות הברית ל" שעבר.

מכבר רצו מדינאים אמריקאים בעלי השפעה לשכנע את ממשלתם כחלק את צ'אפלין מאמריקה, אולם עד שבוע זה לא היה כל סימן ש" משהו עומד להעשות. ברם, כאשר יצא המרצע מן השק נתברר לפתע כי לצ'אפלין הרבה יותר אוהבים, ב" כל העולם, מאשר שונאים. הללו אי- גם נדהמים למשמע הרפתקות האהבה של האיש, אינם מתעניינים בדעותיו הפוליטיות. הם חסידיו צ'אפלין האמן. התובע הכללי האמריקאי נדהם ל" מראה הרעש שהקמה הידיעה בדבר אישורות של אי-חידוש האשרה, ל" אור כל זאת יש לצפות כי הממשלה

משחת שיניים תיא

משחת שיניים תיא

א-יניק גריאות יותר ולבנות יותר!

אשד

דגני"ב

לעם היושב ונוסע בדרכי ציון רסיטי טל-ברכה לשנת תשי"ב

אשד

למוזד לרקד

אצל **הנס גומ**

ת"א, רח' בן-יהודה 62

באקלים ארצנו זיעה אין לעזור, אך זיעה מיותרת יש למנוע. בזה קרם "שויש" לך יעזור, כי ריח זיעה אין לטלוח.

שיג בבתי מרקחת ופרפומריות.

פסנתרים

קניה — מכירה — תקונים

בזוני

וסטרמן את ספיר

תל-אביב, רח' רשי" 9

אופנוע למכירה

נורמן פ"כ"ם

לפנות ל"העולם הזה"

רח' גליק 110 ס 8

נסי עוד היום את

נקתה

נקתיון

המשחה החדשה לנקיון המרוכות ביותר. אמצעי בעל שפע של קצף וכוח-נקיון עצום. היא מכבסת כביסה גדולה באופן יסודי וחסה על הארג העדין ביותר. "נקתה לנקיון" מנקת ומלבינה כלי-מטבח. היא חסכונית באופן יוצא מן הכלל.

תוכן הקופסה שוה ל-3 בקבוקים של אמצעי נקיון גוולים מחיר קופסה: 230 פרי ופקדון עבור קופסה. המפיצים יחידים: חברת נורית בע"מ

כשר

נא להחזיר את הקופסאות במצב נקי

הוצאת ספרים "הספריה הישראלית"

הופיע

שלישת אלפים שנות ריגוד

פרשות הריגול הגדולות ביותר בהיסטוריה העולמית מאת: קורט זינגר

קורט זינגר, המומחה הבינלאומי לריגול, קיבץ בספר זה פרשות הריגול המרתקות ביותר על גברים ונשים שקבלו על עצמם את השליחויות המסוכנות כעתות מלחמה ושלוש מימי פרעה ועד ימי מסך הברזל.

הספר מגלה לפנינו את שיטות הריגול של אלכסנדר הגדול, היטלר, סטאלין, גינגס האן, פרידריך מלך פרוסיה, נפוליון ועוד... "שלישת אלפים שנות ריגול", המתבל את הדרמה המציאותית בשפע מתח, יענין את לומדי ההיסטוריה והפוליטיקה ואת חובבי ספרות הרפתקאות גם יחד.

הארם שהיה לו הכל

מאת: לואיס ברומפילד

לואיס ברומפילד, אשר רכש לו קהל רב של קוראים ומעריצים ברחבי העולם, מציג לפנינו בכשרון רב עלילותיו של אדם שהיה לו הכל ובכל זאת לא היה לו מאום מלבד... החיפוש התמידי אחרי איזו אבידה שאבדה לו אישם בדרך חייו. ההפצה הראשית: "המתמיד", רח' טיומקין 11 ת"א.

סוף סוף - הנוני חוזר אליכם

זמן רב עסוק הייתי ביצוא בלבד. אך עתה הנוני יכול שוב בהיתר הממשלה לעזור לחברי הרבים בארץ בכביסתם העתינה.

יש להשיג שוב "טקסטיל שמפון" ואין טוב ממנו לטפל בצמר משי ואריגים עדינים

טקסטיל

100%

המפיצים היחידים חברת "נורית" בע"מ

צינקוגרפיה

רינדרזונסקי

רחוב הקישון 6, תל-אביב

גלופות קו גלופות רשת

הלבנון
סוף סוף: הפיכה

ההפיכה הצבאית הלבנונית היתה מיוחדת במינה: כל מפלגה התגאתה כי היא שהביאה אותה, וכל העיתונים ניבאו או תבעו אותה כאשר באה, לא הפתיעה כמעט איש. אם היתה הפתעה כלשהי היתה זו על הזמן הרב שעבר עד שבאה.

למעשה קשה לקרוא למאורע שהתרחש בבירות הפיכה צבאית. רק לאחר שהמושג הפך אופנה במרחב, דבק גם לפעולת הצבא הלבנוני. זה שנים שמפלגות האופוזיציה מאר שימות את השלטון בשחיתות וברקבון, מבלי שהממשלה תטרח להשיב כלל. לכל אדם בעל הגיון היה ברור שמשטר הבנוי על כנות ומשפחות מוכרח להיות משטר של התעשרות על חשבון הכלל, חלוקת עמדות ומקור רות הכנסה לפי מפתח משפחתי ועדתי.

לפי אותו הגיון היה ברור גם כי כל הקועות האופוזיציה לא נבעו מתוך דאגה לטובת הכלל וסלידה מפני שחיתות אלא משום שלא היתה שותפת לעסק הגדול. כאשר אישים ידועים מסוימים הצטרפו ל"שורות האופוזיציה" (בעיקר מפני שהממשלה לא ידעה להציע להם משהו שיספקם) נראה סיכויים כלשהם להחלפת השלטון. אך הם היו קלושים ביותר: משפחות אל-חורי ואל-סולח, בשותפות עם עוד כמה משפחות גדולות, שלטו שליטה מוחלטת על המנגנון המדיני של הלבנון, החל בנשיאות ובית-הגבחים וכלה בפקידות הנמוכה.

הקפטן עדה בדרגה. כאשר ביצע חוסר נא אליזעים את ההפיכה הצבאית הראשונה בסוריה, נשמע לראשונה הרעיון כי גם הלבנון זקוק למשהו מעין זה. מאז, חדלו הלבנונים, בהדרגה, לדבר על שינויים תהוקתיים, החלו רואים בהפיכה צבאית את המוצא היחיד מן הסבך. אלא שהאיש שעמד בראש הצבא לא היה מאלה המסוגלים לבצע הפיכה כזו. גם הצבא שעמד תחת פיקודו של הגנרל פואד שהאב לא היה צבא של ממש.

שורותיו לא מנו יותר מ-5000 חיילים אשר רק לחלק קטן ביותר מהם היה ניסיון קרבי קלוש מפעולות בגליל הישראלי. קציניו היו גבוהים הם בעיקרם חניכי האקדמיות הצבאיות הצרפתיות, או בוגרי המיכללה הצבאית הסורית בדמשק. בין הראשונים נמנה פואד שהאב עצמו, בן לאחת המשפחות הגדולות ביותר בלבנון.

לפני מאה שנה היתה משפחת שהאב הנוצרי-רית'מארוניטית בעלת השלטון בלבנון. אולם צאצאה הנוכחי לא התעניין ביותר בשררה מדינית. הוא העדיף את הצבא, וכנס לאקדמיה הצבאית סאן-סיר הצרפתית, הגיע לדרגת קפטן בצבא הלבנוני המנדטורי. כאשר קיבלה הלבנון את עצמאותה עמדה לקפטן פואד זכות המשפחה, הוא הפך, תוך שמונה שנים,

לגנרל, מפקד עליון של צבא הרפובליקה הלבנונית.

הגנרל אינו מוסוגל. בתחילת השבוע שעבר הכריזו מנהיגי האופוזיציה בלבנון על שביתת-מחאה כללית נגד הממשלה. בראשונה לא ידע הגנרל שהאב כי צעד זה יאלץ אותו להתערב סוף סוף בעניינים המדיניים. משחרתה השביתה בת 48 שעות ומנהיגי האופוזיציה יקראו לשובתים לשוב לעבודתם, סרכו אלה להשמע להוראות.

בעיניהם לא היו סיסמות האופוזיציה נגד שחיתות ורקבון סתם סיסמות. בארץ קטנה ודלת-אוצרות בלבנון כל התערבות מופלגת נעשית על חשבונם הישיר של מאות אנשים. לכן בראותם, כי אמנם החליטה שביתתם, לא

פטרותו. כך בוצעה ההפיכה הצבאית הלבנונית הראשונה.

האופוזיציה צהלה ושמחה: עתה יפרכ בית-הגבחים, תיערכנה בחירות חדשות, היא תבוא סוף סוף אל הנחלה. אך לשהאב היו דעות אחרות: הוא לא רצה להתערב יתר על המדה בעניינים מדיניים; כל מה שהוא מוכן להבטיח הרי זה בחירת נשיא חדש במקום אל-חורי. פיזור בית-הגבחים הוא דבר גדול מדי — הוא ישאירו להחלטת הנשיא החדש גם חיידים שביהם האופוזיציה לא יכלה לה ניצו מעמדה זו.

יחד עם זאת חזר הגנרל והגיש כי אין לו כל כוונות להתערב בעניינים המדיניים של הלבנון. בניגוד להכרזה הדומה של הגנרל

האהוב הופיע בחייו. אבו-חליל נעים (הראוב הלבנוני) נהנה לראות את הלבנון לפני חלוניו הריק. שני החלונות הסמוכים תפושים עליידי שישאקלי הסורי ונגיב המצרי. הציור הלבנוני מסמל את הלך הרוח שקדם להפיכת שהאב ותבע את התערבות הצבא.

נגיב המצרי, האמינו הלבנונים לדברי רונדו החדש. לא מפני שחשבו כי באמת לא רצה להתערב, אלא משום שידעו כי הגנרל פואד שהאב אינו אדם המסוגל להתערב ולפעול בעניינים אלה.

מצרים

פנטזיה מול ריפורמה

מן הרגע בו הופיעו פקידי הממשלה ב"מרכוזים האזוריים עם טפסי הרישום, הודיעו

אבו השובתים להפסיקה מבלי להשיג כל תור צאות.

או קרא הנשיא בישראל אל-חורי למפקד הצבא, תבע ממנו לחסל את השביתה אפילו יצטרך להשתמש בכוח. אך שהאב לא אהב הפיכה צבאית. לעומת זאת יום דבר פחות נועז ושיגרת: להצעות למאמרים ה"ראשיים שתבעו הפיכה צבאית. זאת הודיע לנשיא אל-חורי. הלה מיהר להגיש את התי

" בשבועון הבידתי אל-ציאד.

בעלי האחוות כי יתנגדו בכל כוחם להפי קעת קרקעותיהם. הפיצויים שהממשלה הבי טיחה לשלם להם משך תקופה של 30 שנה לא הרגיעו אותם: "אין אנו זקוקים לכסף, איננו רוצים למכור את אדמותינו!"

במצרים העילית, באזור צעיד, הידוע בשל פראות אנשיו, גירש בעל אחוות את הפקיד שבא לבצע את רישום קרקעותיו, ירה באקדחו בקצין המשטרה שנלווה אליו. בקצה השני של המדינה — במצרים התחתית, באזור הדלתה העשיר, הופיע בעל אחוות שני בראש פרשים בדואים מבני שבטו בעיר המחוז מינה. הפנטזיה הרכובה דהרה למש"ר המחוז תוך הפלפת כדורים ואיומים על "הכלבים הקומוניסטים!"

ההצדקה, שמצאה את דרכה גם לדפי העיר תונים, היתה פשוטה ועסופה מעטה של הגיון: הפלאחים התרגלו משך דורות לע"כ בוד לפי הוראות, לא ידעו כיצד לנצל אדמות באופן עצמאי. גם שיווק התוצרת — בעיקר הכותנה — אינו דבר קל-ביצוע, דורש התי-מצאות במסחר, ידיעה מינימלית בקריאה וכתיבה, ניהול חשבונות.

דוגמה סורית. בקאהיר לא התעכבה ממשלת נגיב על ההגיון או חוסר ההגיון בהנמקות אלה, חרף שנאת העשירים, הבין וי כי משטרו תלוי בתמיכת ההמונים הם (2) טים: ביצוע הריפורמה האגררית הוא הדבר הרציני האחד המסוגל לגרום כי המור נים אלה יאמינו בכנותו — וחשוב מזה — ביכולתו.

עם התגלות ההתנגדות הראשונה, הקים מוחמד נגיב בתידין צבאיים מיוחדים לשיי פוט במקרים אלה, נתן להם סמכות בלתי מוגבלת. לא היה זה צעד-שווא: לפני חודש אחד בלבד דן בתידין דומה את מארגן ההת-פרצות במפעלי כפר אל-דוואר (העולם הזה 773) למוות.

אולם לא תהיה זאת מלאכה קלה לנגיב ולבתי-הדין הצבאיים: מידה רבה של כוח נש"ארה בידי בעלי האחוות, מושכות רבים של שלטון עודם מרוכזים בידי בני מעמדם. לא תמיד יהיה גם צורך להשתמש באקדחים ובכידואים דוהרים למנוע את ביצוע החוק. יהיה די אם הפקיד האחראי ירשום כי האחור זה הגדולה אינה רכוש איש אחד, כי אם מחולקת בין בני משפחה קרובים או רחוקים. ולא זה בלבד: בין קציניו של נגיב עצמו נמצא מספר לא קטן של בני אותן משפחות אמורות, עם כל היותם מהפכנים טובים ומתקדמים, הם לא יראו בעין יפה את המעטת רכוש משפחתם. הם לא ינקטו בתכסיסים ביורוקרטיים: בפניהם עומדת הדוגמה הסורית, שהחליפה רודן צבאי אחד ברודן שני ואחריו שלישי — כל אחד מהם מתוך שר"רות הצבא. זוהי סכנה, לנגיב ותכניתו, שכל אדם במצרים מכיר בה אך אינו מרבה לדבר עליה.

תשבץ 134

(ערוך על-פי מתכונת הכתיב העברי המלא)

מאונך: (2) בתגובה לגילויי החמורים הכריז לוי אשכול — "לא תחסום שור בדישו"; (8) שם למאמר; (10) בא במריבה גדולה עם שרת בק"שר לסמכויות המלחה והמגבית בארצות-הברית; (13) עומד לשאת אשה; (14) נהר בארץ שלטונו של מאלאך; (15) אילן... — אילן שאינו מניב פירות; (16) תולעת הארג; (17) מוט שמניחים אותו על הכתפיים ותולים מעליו צדיו משאות; (18) הגיע במים ל-100 מעלות צלזיוס; (20) "ה..."; (21) ספר איטלקי ידוע לילדים של דיאמי ציס; (22) "רחובות ה..."; לאורי צבי גרינברג; (23) "כי חסד חפצתי ולא..."; (25) הסוחר נותן דבר זה לאחר עמידה על המקו; (27) אינו קשה; (29) מזל; (30) כינוי מליצי לקורת עץ (נמצא בלשון רבים בשירו של ביאליק בעיר ההריגה); (32) התקדמות; (34) "קול קורא, במדבר פנו דרך ה', ישור בערבה... לאלוהינו" (ישעיהו); (35) הסביר את הסיבות; (36) קטנה שבעדר; (37) עוף טורף; (39) כוזה היה ראובן לאברהם; (40) משה... עמרם; (41) מתת; (42) "כל... הילוד גוארה תשליכוהו"; (43) כ"י... ה' דבר"; (44) חי פחדן; (45) בור — מכשול.

			7		6	5	4		3	2	1	
12			11				10			9		8
			15						14			13
							17			16		
		22							20		19	18
										23		
									29		28	27
			31									32
							34				35	
												37
			41				40			39		38
												42
							43					
										45		

הודעה לפותרים

מערכת העולם הזה מבקשת את כל הפותרים לציין על מעטפות פתרונותיהם את ההערה "פתרון תשבץ" כדי להבטיח טיפול יעיל יותר מצד מזכירות העיתון בפתרונות המגיעים אליה. הפותרים הזוכים בפרסי ספרים יכולים לקבלם במזכירות המערכת או אם יודיעו על כך, לבתי-הם, לפי כתובותיהם.

אמא: יצחק מטע

ית'המשפט המחוזי. נשיא בית'המשפט הציוני בנאשכ מעבר למשקפיו. המשפט הוא: התבי' עה הכללית נגד איצ'ג סימפרופולסקי.

ההג' נאשכ בזה כי, בניגוד לסעיף 214, סעיף קטן ח', מפקדות החוק הפלילי, 1936, הרגת, בלי כוונה תחילה, ביום 24 באוגוסט, שנת 1952, את האושים והנשים הרשומים להלן, היינו: את 'רשנ' דתא יאת דלכ'ן ואת אספתא — סליחה — את רב' סרן יואחיש שוט ואת רב'סרן איזי עסוקמאוד ואת סרן חביב היתי ואת סגן אלה לבבית ואת סג'ה זהבה חומד ואת רב'טוראית שושנה בובה ואת טר' רא' ראשוני גרשון אדלר. המודה אתה?

הנאשם, איש ממשוקף ולבלרי, רוה ועגום-עינים, לא יר'ץ בכני' הוא גם לא הגי' עפעף. 'אני מודה', אמר בשקי', נאומר: 'השעה אחת עשרה לפני הצה' רים'.

הגם אתנו מודים — לנאשם, נשמעו קריאות מן אולם. 'שקט!' גער נשיא בית'המשפט. 'היודע אתה מ' הם הקוראים מהאולם?' שאל את הנאשם. 'בודאי חברי מהגדוד', אמר הנאשם, כאילו ציפה לתודתם.

מאחר שהנאשם מודה בהאשמה, 'אך פרקליט הנהגו, 'מותרת התביעה על כל עדיה, מלבד הנא' שם עצמו'. 'בשקט רב. כמעט בלי כל זיסטה (מלבד גרוש' נבזג), סיפר הנאשם לבית'המשפט מה הניעו לאותו קטל סיטווי, באותו יום פאטאלי, ה'24 באוגוסט, 1952.

שבועים לפני כן (סיפר הנאשם) נשאתי אשה. הנה היא פה באולם. בבקשה, כבוד בית'המש' פט, אינני משקר. זאת היא, זאת היא אשתי. כבוד נשיא בית'המשפט מתבקש לא לקר'ץ לה בעינו. גם כן גנדרנית היא. ובכן, הטכס היה ככל הטכסים. ואין צורך לפרט. ורק משה שתה קצת יותר מהראוי. כן. אבל כבר סלחתי לו. חזרנו מהרבנות אל חורי, ומה אני מוצא? אני מוצא הודעה כי עלי ללכת אל מש' רד הדואר ברחוב ביאליק ולקבל צרור-דואר רשום. חשבתי: מתנת נישואים. לולא חשבתי כך, לא הייתי הולך, כבוד השופטים. בשום אופן לא. אני יודע מה הם מכתבים רשומים והודעות מעורכי-דין ומבאג'ים ומשרד מס'הכנסה. על כאלה אני מוחרת. על כן פנים ביום חתונתי. אבל חשבתי: מתנת נישואים. אולי אחד החברים נעשה פתאום נדיב. הלכתי לשם. ומה נתנו לי בבית-הדואר במקום מתנת נישואים? את זה נתנו לי, כבוד בית'המשפט. את זה! (הנאשם הצביע על מוצג אלה). הזמנה להתייצב לעתודות, בעוד שלושה שבועות, לעשרים ואחד יום. אמרתי לפקיד הדואר: 'זה לא ייתכן'. אמר לי הפקיד: 'מדוע?' אמרתי לו: 'היום נשאתי אשה'. אמר לי הפקיד.

„נבזות“, במחילה כבוד השופטים, כך אמר לי הפקיד. וכך אמרה גם אשתי. כלומר: כשנודע לה מה היה אותו צרור-דואר רשום ולמה רצתי ביום חתונ' נתי, בעצם חום היום. ועוד אמרה — כי לאמור היא יודעת. היא אמרה כי אם אצא לעתודות שלושה שבועות לאחר נישואיני, אצטרך בשובי לשאת אותה מהיש. עם כל החיזור. כי אם אצא לעתודות בעוד שלושה שבועות, לא אהיה שונה בעיניה מכל האחד רים, כאילו לא הייתה חתונה. וגם, אמרה אשתי, אם ישפשופו אותי בעתודות, יש חשש גדול כי לא ייטאר ממני אלא דחליל ולא אמצא חן בעיניה, כי אין היא מחבבת גברים משופשפים, ולא תרצה בי.

איתי שהיא מוברת ברצינות. מיד רצתי, בעצם יום חתונתי, למשרד הגדוד. זה לא רחוק. אלא שאין לשם אוטובוס, וצריך ללכת שעה ברגל, כשחם. הפקיד הגדודי אמר לי כי בענייני דחיות מטפל רק משרד מפקדת הגדודים. הלכתי אל משרד מפקדת הגדודים. הפקידה ששם אמרה לי כי בענייני דחיות מטפל רק משרד הגדוד. ובכלל, איך מעז לפנות מעבר למפקדי. הפקיד במשרד הגדוד אמר לי כי מוטב שאפנה אל מפקד הגדוד. שאלתי איה מפקד-הגדוד, והפקיד השיב לי: „בקורס, ויחזור בעוד חודש. כבר כמה שנים הוא בקורס, ותמיד אומ' רים שישוב בעוד חודש.“ הוא עלם נחמד הפקיד הגדודי.

ובכן הלכתי אל מפקד המחלקה שלי. הלכתי אליו כמה פעמים, עד שמצאתיו. הוא איש נחמד, המס' מם שלי. תמיד מוכן לעזור. הוא אמר לי לפנות אל מפקד הפלוגה, אבל את כתובתו של המס'פא שכח. הלכתי למשרד הגדוד, והפקיד ששם נתן לי את ה' כתובת. והלכתי אל המס'פא שלי. הלכתי אליו כמה פעמים, עד שמצאתיו, והוא יעץ לי לכתוב מכתב. הוא איש נחמד, המס'פא שלי. הלכתי הביתה, וכי תבתי מכתב בכתב נקי, והבאתי לו, אמר לי המס'פא: „אני עצמי אסור לך.“ הוא באמת איש טוב. הלכתי הביתה, וחכיתי.

„אבל עשית משהו.“ אמר הקטיגור. „כן.“ אמר הנאשם. „הרגתי את כולם אשת'מלי“

כעס. אינני רגון.

רצתה אשתי לנסוע לירחה-הרשב. רק לכמה ימים, כי אין לנו כסף הרבה. אבל לבדה לא רצתה לנסוע, כי אין זה מקובל שתצא אשה לירחה-הרשב בלי איוה בעל, ואני לא יכולתי לנסוע אתה. כי חכיתי למכתב, חכיתי, ועוד חכיתי.

עד שאמרה אשתי: „הגיעה עת שנסדר לנו דירה. ברוקיה שלך לא אוכל לגור.“ הנה היא באולם, כבוד השופטים. אינני משקר. ואני אמרתי: „ואם אצטרך ללכת לעתודות? אולי אשוב ולא אצטרך ל' דירה בכלל?“ אמרה אשתי: „ובכן, מדוע יושב אתה החתיך — במחילת כבוד כל חברי בית-הדין — מדוע אין אתה הולך לברר מה קרה שם לבקשתך?“

לכתי למשרד הגדוד. אמר לי גרשון, זה הפקיד הגדודי, העלם הנחמד, שהמס'פא שלי, זה האיש הנחמד, עשה כאשר הבטיח לי, אבל עוד אין תשובה. הלכתי הביתה. חכיתי עוד כמה ימים. אמרה לי אשתי: „ומתי כבר נתחיל לסדר את הדירה?“ הלכתי עוד פעם אל משרד הגדוד. אמר לי גר' שון, זה הפקיד הגדודי, העלם הנחמד, שהמכ'ב נמסר, אבל תשובה אין, ושבתו הייתה בציכיה. הלכתי למפקדת הגדודים. אמרה לי אלה, שהיא הפ' קידה שם, ועלמה נחמדה, כי זה אי-אפשר. כי שם, אצלם, בכלל לא נשאר כלום, ושהמתח'ר לא שלח מספר מספיק של גליונות העתון. הלכתי אל גרשון. אמר לי גרשון: „מה היא מקשקשת? או שזה אצלה או שזה אצל איזי. אמור לה שתחפש.“ הלכתי אל אלה. אמרה לי: „הבאת את גרשון.“ אמרתי את גרשון. והם שאלו זה את זה וזו את זה: „מה העניין פה?“ ואז אמרה אלה שמפקד הגדודים איננו. הלך לשיבה. בינתיים כבר היה מאוחר. הלכתי לעבודה, וקי'

בלתי חרבוני. למחרת השכמתי למשרד הגדודים, והם ביקשוני לחכות. במשך שעותיים היו עסוקים מאיד. כי המיספרים לא התאימו, וגם רצו לספר בדיחות. דוקא בדיחות נחמדות, אם כי קצת מפולפלות, כבוד השופטים. למשל — כן, כבוד השופט: אין צורך. ואז אמרו לי לבוא אחרי הצהריים. באתי אחרי הצהריים, והנה אין אלה ואין מפקד הגדודים. חכיתי וחכיתי, עד שבא רב'סרן ספחת. נכנסתי אליו, והוא שלחני אל הסמלת זהבה. הסמלת זהבה שלחתי אל רב'טו' ראתי שושנה. הרב'טוראית שושנה שלחתי אל רב' סרן יואחיש. הרב'סרן יואחיש שלחני לעזאזל. עזאזל שלחני אל סגן לבבית. הסגן לבבית שלחתי אל רב' סרן איזי. הרב'סרן איזי היה צריך ללכת למשפט, ולכן שלחתי אל רב'סרן ספחת. הרב'סרן ספחת של' חני אל הסרן חבית. הסרן חבית אמר לי שאבוא מחר. למחרת אמרה לי אלה — היא עלמה נחמדה — כי קרוב לודאי שאבדה בקשתי, ולכן מוטב שאכתוב חדשה. אבל בין כה ובין כה כבר אין זמן לטפל בה. כי בעוד כמה ימים עלי לצאת, ויקשה לעשות סיידורים ברגע האחרון.

„ואז כעסתי?“ שאל הסיגור את הנאשם. „לא. לא כעסתי. וכי על מי היה עלי לכעוס? כולם היו אנשים נחמדים“, אמר הנאשם. „אבל עשית משהו“, אמר הקטיגור. „כן“, אמר הנאשם. „הרגתי את כולם. אבל בלי כעס. אינני רגון.“

שיא בית'המשפט המחוזי הציוני בנאשם מעבר למשקפיו. הנאשם עמד על רגליו לקריאת פסקי-הדין, והוא שליו, ומבטו שלח, ושפתיו אינן זעות בתפילה חרישית, ואין ברכיו פקות מאי מת הדין. אין ספק: הוא השלים עם גורלי. יבוא אשר יבוא.

„הפעם“, אמר נשיא בית'המשפט, „לא החמרנו בעונשך. הפעם נסתפק באזהרה חמורה. אבל להבא, ראה: הזהרתך! צפוי לך עונש חמור יותר, אולי אפילו קנס כספי, מלבד ערבות עצמית להתנהגות טובה. אין בית'המשפט יכול להרשות מעשים כמע' שייך, כי גרמת טרחה לעובדי הנקיון של העירייה. ועליך, כאזרח נאמן, להוקיר את עבודתם של פועלי נקיון, ולא להעמיס על עצלנים מסכנים אלה טרדה מיותרת בימי החום.“

נשיא בית'המשפט המחוזי הציוני בתובע מעבר למשקפיו. „ואני רוצה להעיר לתביעה הכללית, אמר הנשיא. „כי לעבירות קלות כאלה קבע המחוקק אינסטאנציות אחרות במערכת בתי'המשפט בישראל. בית'המשפט זה עמוס עבודה גם בלאו הכי. היום קא הספקתי לשחות את התהי'עם-עוגות שלי ולשוחח עם בתי בטלפון. אם הפרקליט המחוזי רוצה לעשות רושם, ושיכתבו עליו בעיתונים, עליו למצוא עבירות חמורות יותר. לעניינים של שטות יש בית'המשפט' השלום.“

